

VUOSIKERTOMUS
2013

COMPONENTA

Sisällysluettelo

Componenta 2013	4	Jätteet ja kierrätys	39
Toimitusjohtajan katsaus	5	Vastuullinen työnantaja	42
Avainluvut	7	Tehostamisohjelma 2013	44
Vuosi lyhyesti	8	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	46
Strategia	10	Turvallisuus ja työhyvinvointi	48
Strategiset toimenpiteet	12	Sidosryhmäyhteistyö	49
Liiketoiminta	13	Arvoa sidosryhmille	50
Toimintaympäristö	16	Kannattavuuden parantaminen	52
Asiakkaat	17	Vastuullinen johtaminen	54
Liiketoimintasegmentit	19	GRI-taulukko	55
Valimodivisioona	21	Raportointiperiaatteet	58
Konepajadivisioona	23	Hallinnointi	
Alumiinidivisioona	24	Hallinnointiperiaatteet	59
Liiketoiminnan kehitys	25	Yhtiökokous	61
Vastuullisuus	27	Hallitus	62
Toiminnan ympäristövaikutukset	30	Hallituksen valiokunnat	64
Vastuulliset hankinnat ja raaka-aineet	32	Toimitusjohtaja	65
Tuotekehitys	34	Johtoryhmä	66
Tuotannon energiatehokkuus	36	Palkitseminen	67
Päästöt	37	Riskienhallinta ja valvonta	70
		Tilintarkastus	72
		Tiedottaminen	73

Hallitus	74
Johtoryhmä	76
Tilinpäätös	79
Keskeisiä talouslukuja	80
Tietoa osakkeenomistajille	83

Componenta 2013

Componenta on toiseksi suurin valukomponenttien ja -ratkaisujen toimittaja Euroopassa. Palvelemme asiakkaitamme paikallisesti ja globaalisti.

Componenta on Euroopan toiseksi suurin valukomponenttien ja -ratkaisujen toimittaja. Toiminnan perustana ovat vahva osaaminen ja kokemus valukomponenteista, niiden suunnittelusta ja valmistuksesta.

Componentan markkinat ovat maailmanlaajuiset ja asiakkaat ovat tunnettuja ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia, usein omien toimialojensa markkinajohtajia. Laaja tarjonta ja palvelut asiakastoimialoitain toimialan ja asiakkaan haasteisiin vastaten kattavat valukomponenttien koko toimitusketjun.

Vuonna 2013 Componentan liikevaihto oli 511 miljoonaa euroa ja ja henkilöstön määrä noin 4 400. Konsernilla on tuotantolaitoksia neljässä maassa ja asiakaspalvelukeskuksia kymmenessä maassa.

“ Vuonna 2013 Componentan liikevaihto oli 511 Me ja ja henkilöstön määrä noin 4 400.

Componentan osake on listattu NASDAQ OMX Helsingissä ja tytäryhtiön Componenta Dökümcülük AS:n osake on listattu Istanbulin pörssissä.

Lukijalle

Componentan vuoden 2013 vuosikertomuksen tekstiosia on toteutettu verkkokertomuksena. Tekstiosia kattaa konsernin ja sen liiketoiminnan mukaan lukien yritysvastuuseen liittyvät asiat, kehityksen ja toimenpiteet vuonna 2013. Täydellinen tilinpäätös sisältäen hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen on liitetty verkkokertomukseen pdf:nä. Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2013 on julkaistu erikseen. Kaikki raportit ovat saatavissa internet-sivuilta osoitteessa www.componenta.com.

“ Tutustu myös verkkosivuihimme www.componenta.com. Sieltä löytyy lisätietoa liittyen liiketoimintaamme, vastuullisuuteemme ja tarjontaamme.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuonna 2013 keskityimme tehostamisohjelman läpivientiin, millä vahvistimme pohjaa tulevien vuosien kannattavalle liiketoiminnalle ja kasvulle.

Componentan vuosi 2013 sujui kokonaisuutena tyydyttävästi, vaikka loppuvuoden markkinaodotukset eivät täysin toteutuneet. Talouden epävarmuuden luomassa vaikeassa toimintaympäristössä markkinoiden kysyntä jäi vaatimattomaksi, mikä vaikutti myyntiimme.

Componentan asiakassegmenttien kehitys oli toisistaan poikkeava. Kuorma- ja autoteollisuusasiakkaidemme volyymit kasvoivat loppuvuotta kohden. Sen sijaan rakennus- ja kaivosteollisuudessa kysyntä laski erityisesti kaivosteollisuuden koneiden ja laitteiden osalta. Koneenrakennusteollisuudessa kysyntä vaihteli ollen kuitenkin kokonaisuutena edellisen vuoden tasolla. Maatalouskoneiden kysyntä jatkui tasaisena ja Componentan markkinaosuus kasvoi, toisin kuin autoteollisuudessa, jossa kysyntä jäi alhaiseksi. Kysynnän vaihtelut näkyivät tilaus- ja myyntimäärissämme. Myynti vuoden alkupuolella jäi matalalle tasolle, mutta parani vuoden mittaan, ja uusmyyntimme kehittyi hyvin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä myynti ja tilauskanta kasvoivat 5 % vertailuajankohtaan nähden.

Tehostamisohjelma tuottavuuden, laadun ja kannattavuuden parantamiseksi sekä rakenteellisten kustannusten pienentämiseksi oli tärkein keskittymisalueemme vuonna 2013.

Tehostamisohjelmaan sisältyy kehitysprojekteja ja -toimenpiteitä kaikissa tuotantomaissamme ja lähes kaikissa yksiköissämme. Sen ensimmäisen vaiheen tavoitteena on 25 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt ja kannattavuuden parannus vuoden 2014 loppuun mennessä. Laajensimme tehostamisohjelmaa syyskuussa 2013 uusilla projekteilla, joissa keskityimme valimoiden käyttöasteen nostamiseen, prosessikehitykseen ja kannattavuuden parantamiseen. Uusien projektien tavoitteena on vähentää vuosittaisia kustannuksia edelleen vähintään 10 miljoonalla eurolla vuoden 2015 loppuun mennessä. Ohjelma eteni vuoden aikana hyvin ja saavutimme 14,8 Me:n rakenteellisen

tulosparannuksen vuonna 2013. Jo toteutettujen toimenpiteiden tulosta parantava vaikutus on 25 Me vuonna 2014.

Tilanteessa, jossa epävarmuus talouden kehityssuunnasta on vaikuttanut merkittävästi investointikysyntään ja siten markkinoiden kokoon, olemme keskittyneet niihin asioihin joihin voimme itse vaikuttaa. Oman toiminnan tuottavuuden parantaminen, toimintarakenteiden tehostaminen, toimintojen keskittäminen ja tarpeettomien kustannusten karsiminen sekä markkinaosuuden kasvattaminen ovat olleet toimintamme ytimessä. Ollaksemme asiakkaidemme ensisijainen kumppani ja valuratkaisujen toimittaja osaamisemme ja resurssiemme on oltava kilpailukykyisiä ja meidän on varmistettava niiden jatkuva kehittäminen.

Vuonna 2013 panostimme suunnittelun kehittämiseen muokaten ja lisäten resursseja niin henkilöstön kuin tarvittavien työkalujen osalta. Tuotannon rakenteiden ja prosessien uudistaminen jatkuu vuonna 2014, jolloin myös toteutamme Turkissa ja Hollannissa investoinnit, jotka parantavat prosessiemme laatua ja samalla pienentävät merkittävästi komponenttituotannon ympäristövaikutuksia vähentämällä päästöjä ja jätteiden määrää. Mainitut toimenpiteet henkilöstön ja prosessien kehittämiseksi ovat samalla meidän tapamme toimia vastuullisesti.

Olemme viime vuosina laajentaneet läsnäoloamme Euroopan ulkopuolelle USA:han ja Venäjälle. Vuosi 2013 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi Componentan Venäjän toimintojen osalta. Läsnäolo Venäjän markkinoilla ja asiakaspalvelu paikallisesti lähellä siellä toimivia asiakkaitamme on lähtenyt hyvin käyntiin ja tuonut jo ensimmäisiä merkittäviä kauppvoja ja uusia asiakkaita.

Vuoden 2014 alussa monet talouden indikaattorit osoittavat parempaan suuntaan Euroopassa ja siten luovat pohjaa varovaiselle toiveikkudelle. Epävarmuustekijät ovat pienentyneet, talouden tilanne on vakiintumassa ja edellytykset pienelle kasvulle ovat syntymässä. Me Componentassa jatkamme tehostamistoimenpiteitä ja teemme työtä asiakkaidemme ja heidän tyytyväisyytensä eteen. Kustannussäästöt ja sitä kautta parantunut kilpailukyky ovat luoneet edellytykset markkinaosuuden kasvulle ja siten käyttöasteen paranemiselle.

Heikki Lehtonen, toimitusjohtaja

Kaikki nämä yhdessä luovat edellytykset myös tulosparannukselle, josta hyötyvät myös kaikki sidosryhmämme.

Parhaat kiitokseni asiakkaille, henkilöstölle, omistajille ja sijoittajille hyvästä yhteistyöstä ja sitoutumisesta vuonna 2013!

Heikki Lehtonen
toimitusjohtaja

“ Tehostamistoimenpiteiden lisäksi jatkoimme panostuksia asiakasyhteistyön ja suunnittelupalvelujemme kehittämiseen.

Avainluvut

Componentan avainluvut 2013 verrattuna edellisvuoteen

Avainluvut

	2013	2012
Tilaukanta, Me	87,3	82,9
Liikevaihto, Me	510,5	544,8
Liikevoitto, ilman kertaluonteisia eriä, Me	18,2	10,0
% liikevaihdosta	3,6	1,8
Tulos rahoituserien jälkeen, ilman kertaluonteisia eriä, Me	-6,2	-17,6
Sijoitetun pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia eriä, %	5,9	4,0
Oman pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia eriä, %	-12,8	-24,8
Omavaraisuusaste, %	18,9	18,1
Korolliset nettovelat, Me	229,6	236,4
Net gearing, %	269,6	283,5
Tulos/osake, ilman kertaluonteisia eriä, e	-0,55	-0,92
Oma pääoma/osake, e	2,66	3,36
Osinko/osake, e	0,00*)	0,00
Tuotannolliset investoinnit, Me	18,9	19,2
Henkilöstö kauden lopussa, ml. vuokratyövoima	4 431	4 277
Kapasiteetin käyttöaste, %	59	63
Energiankäyttö, GWh	671	695

*) Hallituksen esitys

Vuosi lyhyesti

Keskeisiä toimenpiteitä Componentassa vuonna 2013

Componentan vuosi 2013

Taseen ja rahoitusaseman vahvistamiseksi osakeanti, hybridilaina ja joukkovelkakirjalainat

Elokuussa toteutettiin osakeanti ja laskettiin liikkeeseen hybridilaina ja kaksi joukkovelkakirjalainaa, yhteensä 77,3 Me. Niillä hankittiin oman pääoman ehtoista rahoitusta lähes 29 Me, mikä vahvisti yhtiön omavaraisuusastetta 5 %-yksiköllä. Varat käytettiin 29.9.2013 erääntyneen joukkovelkakirjalainan 2010 jälleenaikojen maksamiseen ja takaisinmaksuun, muiden korollisten velkojen lyhennyksiin sekä yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin.

Trainee-ohjelma jatkui ulkomaanjaksolla

Componentan 3. kansainvälinen harjoitteluohjelma jatkui ulkomaanjaksolla vuonna 2013. Edellisenä vuonna käynnistyneen ohjelman ensimmäisenä kesänä opiskelijat olivat työharjoittelussa omassa kotimaassaan ja kesällä 2013 vuorossa oli harjoittelujakso toisessa Componenta-maassa. Ohjelmaan osallistui 18 harjoittelijaa, jotka pääsääntöisesti työllistyivät Componentaan harjoittelujakson päättyttyä.

Pietarsaaren valimon yhdistäminen Porin valimoon

Pietarsaaren valimon yt-neuvottelujen lopputuloksena marraskuussa 2013 päätettiin siirtää Pietarsaaren valimon pieni Disa-tuotantolinja Porin valimoon ja sulkea Pietarsaaren valimo. Päätös ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat osa konserninlaajuisia tehostamisohjelmia, jolla parannetaan rautavalimoiden kapasiteettien käyttöasteita keskittämällä niiden tuotantoa isompiin yksiköihin.

Toiminnallinen divisioonajako käyttöön raportoinnissa

Vuoden 2013 alussa otettiin käyttöön uusi divisioonajako myös raportoinnissa. 1.11.2012 toteutettu rakennemuutos jakoi Componentan liiketoiminnan aiempien maakohtaisten segmenttien sijasta kolmeen toiminnalliseen divisioonaan, jotka ovat Valimodivisioona, Konepajadivisioona ja Alumiinidivisioona. Uusi rakenne mahdollistaa kunkin divisioonan johtamisresurssien ja osaamisen sekä sisäisten synergioiden tehokkaan hyödyntämisen.

Toiminnan tehostamisohjelman laajennus

Käynnissä olevaa konserninlaajuisia tuottavuuden ja kannattavuuden tehostamisohjelmaa laajennettiin uusilla kehitysprojekteilla. Uudet projektit keskittyvät valimoiden käyttöasteen nostamiseen, prosessikehitykseen ja kannattavuuden parantamiseen 10 Me:lla vuonna 2015 aiemman 25 Me:n tulosparannustavoitteen lisäksi. Lokakuussa käynnistynyt tehostamisohjelma eteni vuoden aikana hyvin.

Ympäristövaikutuksia vähentävät investoinnit

Syyskuussa osana tehostamisohjelmaa päätettiin 5,5 Me:n investoinneista tuotantoprosessien kehittämiseen ja jätteiden vähentämiseen Turkin Orhangazin valimossa sekä ympäristöpäästöjen vähentämiseen Hollannin Heerlenin valimossa. Orhangazissa monia hyötyjä tuova uusi valuhiekkajärjestelmä saadaan käyttöön kesän 2014 loppuun mennessä. Heerlenissä tehtävä hajuhaittoja vähentävä piippuinvestointi toteutetaan kesällä 2014.

95 vuotta vallmokehityksen kärjessä

Componenta on ollut yksi Suomen ja Euroopan valimoteollisuuden edelläkävijöistä jo 95 vuotta. Yhtiön menestyksen avaimia ovat vahva tieto-taito ja osaaminen sekä jatkuva uudistuminen ja uusien toimintatapojen käyttöönotto. Oman kehittymisen lisäksi yhtiö on ollut mukana alan standardien luomisessa ja koko valuteollisuuden uudistamisessa. Componenta on luomassa tulevaisuuden valuratkaisuja yhdessä asiakkaidensa kanssa.

Valimoteollisuuden edelläkävijä

Marraskuussa 95 vuotta täyttänyt Componenta on yksi Suomen ja Euroopan valimoteollisuuden edelläkävijöistä. Nykyisin se on Euroopan toiseksi suurin valukomponenttien ja -ratkaisujen toimittaja.

Componentan strategia 2014 – 2016

Kannattava liiketoiminta on edellytys vision saavuttamiselle.

Joulukuussa 2013 päivitetyn konsernistategian mukaisesti keskitymme lähitulevaisuudessa ensisijaisesti kannattavuuden parantamiseen.

Componentan missiona on tulevaisuuden valuratkaisujen tekeminen (Casting Future Solutions) ja visio on olla halutuin valuratkaisujen toimittaja paikallisesti ja maailmanlaajuisesti. Kaiken toimintamme perustana ovat edelleen yhteiset arvomme ja kestävä kehityksen periaatteet.

Visiomme toteuttamiseksi toimitamme vaativia valuja ja koko toimitusketjun kattavia palveluja valikoiduille teollisuudenaloille. Keskitymme samalla strategisten vahvuksiemme edelleen kehittämiseen ja toimenpiteisiin, joilla parannamme liiketoimintamme kannattavuutta.

Vahvuuksista kilpailuetua

Componentan strategian perustana ovat konsernin monipuoliset tuotantomahdollisuudet ja laaja tuotevalikoima, jotka mahdollistavat niin isojen tuotesarjojen kuin vaativien tuotteiden joustavat toimitukset.

Lisäksi tarjoamme asiakkaillemme koko toimitusketjun kattavat palvelut, suunnittelun, valamisen, koneistuksen, pintakäsittelyt ja logistiset palvelut, joiden avulla luomme heille lisäarvoa tuovia kokonaisratkaisuja. Palvelemme valittuja teollisuudenaloja, joilla on keskinäisiä synergioita ja joilla toimivien yritysten kanssa Componentalla on vahvat ja pitkäaikaiset suhteet. Maantieteellinen toiminta-alueemme on Eurooppa, mutta teemme yhteistyötä myös globaalisti toimivien asiakkaidemme kanssa.

Vuosina 2014 – 2016 keskitymme edellä mainittujen vahvuksiemme edelleen kehittämiseen. Ne muodostavat

ainutlaatuisen kokonaisuuden ja kilpailuedun alan muihin toimijoihin nähden.

Kasvua terveellä pohjalla

Valumarkkinat ovat viime vuosina kärsineet talouden epävarmuudesta. Euroopan valumarkkinoilla on ollut liikaa tuotantokapasiteettia, mikä on ajanut monia valimoita vararikkoon. Samalla valimoiden lukumäärän vähentyessä on asiakkaiden valutarpeisiin vastaaminen tarjonnut jäljellä oleville valimoille mahdollisuuksia liikevaihdon ja markkinaosuuksien kasvattamiseen.

Haastavasta markkinatilanteesta johtuen Componentan kannattavuus on jäänyt alle tavoitetason, minkä vuoksi tärkein strateginen tavoitteemme lyhyellä aikavälillä on kannattavuuden parantaminen. Käynnistimme jo lokakuussa 2012 konserninlaajuisen toiminnan tehostamisohjelman tuottavuuden parantamiseksi ja kustannusten pienentämiseksi. Tehostamisohjelman tavoitteena oli 25 Me:n vuotuinen kannattavuuden parannus vuosina 2013 – 2014. Syyskuussa 2013 tehostamisohjelmaa laajennettiin uusilla projekteilla, joiden tavoitteeksi asetettiin kannattavuuden lisääminen vielä 10 Me:lla vuonna 2015. Vuosina 2014 – 2015 tehostamisohjelma keskittyy toimenpiteisiin, joilla parannetaan tuotteiden ja toiminnan laatua, tuottavuutta ja prosesseja sekä tuotannon rakennetta.

Samanaikaisesti tehostamisprojektin kanssa jatketaan strategisia toimenpiteitä suunnittelu- ja projektinhallintapalvelujen kehittämiseksi ja yhtenäisten One Componenta –toimintatapojen vahvistamiseksi erityisesti laatuun, terveyteen ja turvallisuuteen, asiakaspalveluun ja toiminnanohjaukseen liittyvissä asioissa. Hyvä kannattavuus muodostaa vahvan pohjan liiketoiminnan kehittämiseksi ja luo samalla edellytykset tulevaisuuden kasvulle sekä entistä paremmalle yhteistyölle ja kumppanuudelle asiakkaiden kanssa.

Componentan taloudelliset tavoitteet 2015

	Tavoite 2015	Toteutunut 2013
Liikevoitto	vähintään 8 %	3,6 %
Omavaraisuusaste	vähintään 40 %	18,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto	vähintään 15 %	5,9 %*)

*) Ilman kertaluonteisia eriä

Lyhyellä aikavälillä, vuosina 2012 - 2013, Componentan tavoitteena on ollut yhtiön vakavaraisuus- ja kannattavuus-tavoitteiden saavuttaminen, konsernin velkojen vähentäminen ja hyvän luottoluokituksen saavuttaminen.

“ Kaiken toimintamme perustana ovat Componentan yhteiset arvot ja kestävä kehityksen periaatteet.

Componentan missio

“Tulevaisuuden valuratkaisujen luominen”

Componentan visio

“Halutuin valuratkaisujen toimittaja paikallisesti ja maailmanlaajuisesti”

Componentan arvot

Avoimuus: Olemme avoimia uusille asioille, kehitykselle, muutoksille - ja sitä kautta toimintatapojemme jatkuvalle parantamiselle.

Rehellisyys: Olemme rehellisiä itseämme ja toisia kohtaan. Pidämme sen, minkä lupamme.

Arvostus: Yhteistyömme työtovereiden, esimiesten, alaisten, asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa perustuu luottamukselle ja keskinäiselle kunnioitukselle.

Strategiset toimenpiteet

Toimenpiteet strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi jatkuivat vuonna 2013.

Toimenpiteitä strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi vuonna 2013

Tavoite	Toteutettuja toimenpiteitä 2013 olivat mm:
 <p>Kasvamme ja toimimme yhtenäisenä Componentana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhtenäisiä toimintatapoja ja prosesseja tukevien työkalujen lisääminen, mm. uusi HR-tietojärjestelmä • SAP-toiminnanohjausjärjestelmän käytön tehostaminen ja laajentamisen valmistelu • Toimihenkilöiden Pulse-mielipidekyselyn toteutus • Rakenne- ja organisaatiomuutoksia toimintojen tehostamiseksi ja johtamisen selkeyttämiseksi
 <p>Tarjoamme parhaan asiakaskokemuksen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjousprosessin kehittäminen • Asiakkaiden kanssa tehtävän suunnitteluyhteistyön laajentaminen • Suunnittelun ja asiakaspalvelutoimintojen keskittäminen Hollannissa • Myynnin, tuotannosuunnittelun ja tuotannon kommunikoinnin parantaminen • Asiakastytytyväisyystutkimuksen toteutus
 <p>Toimitusvarmuutemme, laatumme ja kustannustehokkuutemme ovat erinomaisia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tehostamisprojektit tuottavuuden, laadun ja kannattavuuden parantamiseksi Suomessa, Turkissa, Hollannissa ja Ruotsissa • Uusien tuotteiden tuotannon aloitusprosessien kehittäminen ja nopeuttaminen • Tuotteiden ja prosessien laadunparannusprojekteja LEAN Six Sigma työkaluja käyttäen • Toimitusvarmuuden raportoinnin kehittäminen
 <p>Lisäämme ratkaisujen myyntiä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelutoimintojen edelleen kehittäminen Turkin Orhangazissa • Valusimuloinnin kapasiteetin lisääminen • Tuotesegmentoinnin kehittäminen • Tuotekehityksen ja suunnittelun osaamisen ja asiakastoimialojen tuntemuksen kehittäminen

Liiketoiminta

Componentan toiminnot kattavat valukomponentin koko toimitusketjun palvelut, suunnittelusta asennusvalmiiksi ajoneuvon, koneen tai laitteen osaksi.

Componentan liiketoimintaa on rauta- ja alumiinivalukomponenttien ja niistä koostuvien ratkaisujen suunnittelu ja valmistus.

Palvelemme globaalisti ja paikallisesti asiakkaitamme, jotka ovat ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia.

Liiketoimintamme on jaettu kolmeen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Valimodivisioona, Konepajadivisioona ja Alumiinidivisioona. Lisäksi konserniin kuuluu Muu liiketoiminta -segmentti.

Liiketoiminnan segmenttijako varmistaa sen, että niin valimoissa, konepajoissa kuin alumiinituotannossa

resurssit voidaan kohdistaa tehokkaasti kyseisten toimintojen kehittämiseen ja synergioiden hyödyntämiseen kunkin divisioonan sisällä.

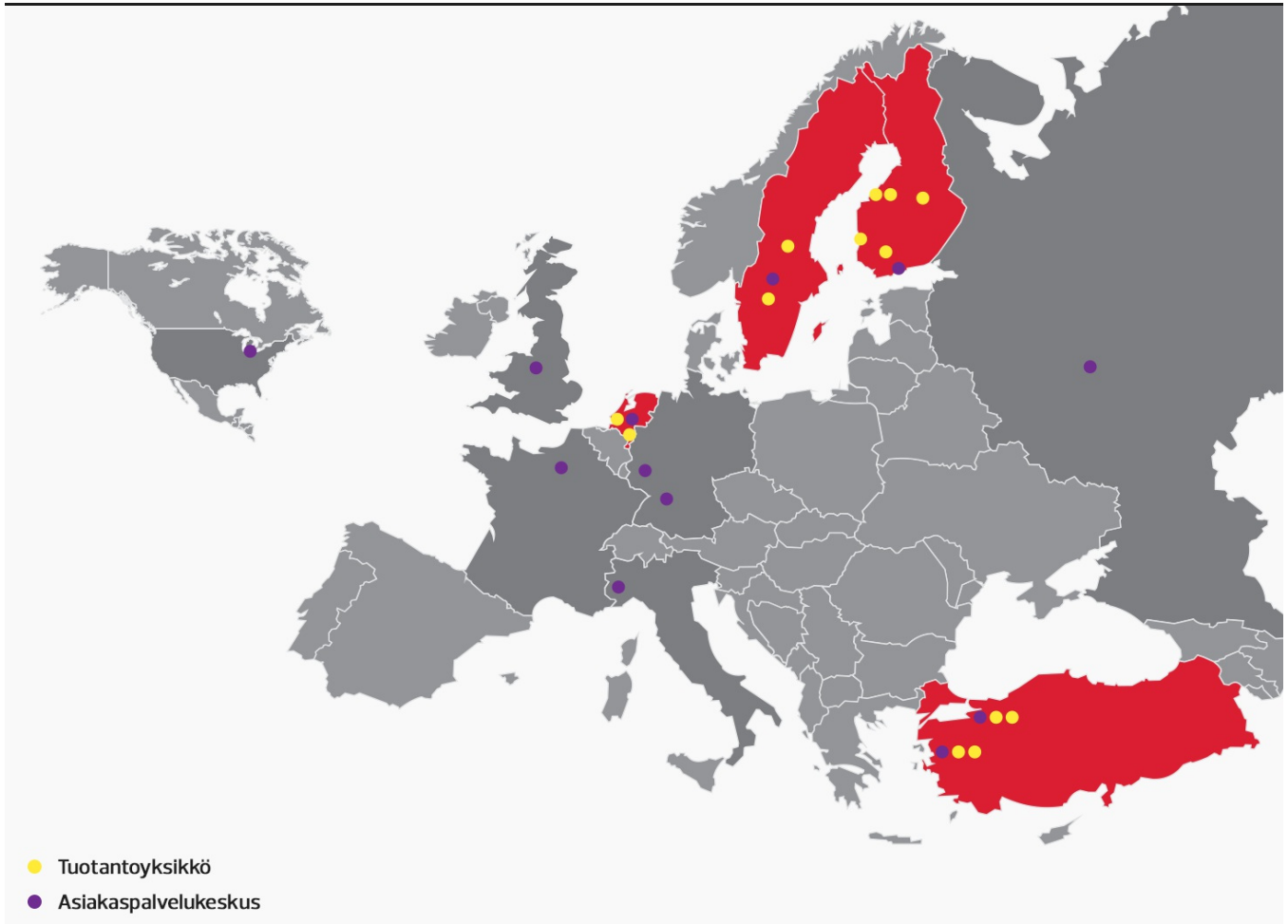
Liiketoimintaa tukevat asiakaspalvelutoiminnot eli myynti, suunnittelu ja tuotekehitys sekä logistiikkapalvelut varmistavat läheisen asiakasyhteistyön ja asiantuntijapalvelut läpi koko toimitusketjun. Componentalla on asiakaspalvelukeskukset tuotantomaiden Suomi, Turkki, Hollanti ja Ruotsi lisäksi Isossa-Britanniassa, Italiassa, Ranskassa, Saksassa, USA:ssa ja Venäjällä.

Liiketoimintamme lyhyesti 2013

	2013	2012
Tilauuskanta	87 Me	83 Me
Liikevaihto	511 Me	545 Me
Liikevoitto *)	18 Me	10 Me
Kapasiteetin käyttöaste	59 %	63 %
Investoinnit	19 Me	19 Me

*) Ilman kertaluonteisia eriä

Componentan toimipisteet

Liikevaihto markkina-alueittain

■ Saksa 21 % (19 %)	■ Ranska 6 % (7 %)
■ Ruotsi 19 % (18 %)	■ Italia 5 % (6 %)
■ Turkki 13 % (14 %)	■ Muut Euroopan maat 3 % (4 %)
■ Iso-Britannia 11 % (10 %)	■ Yhdysvallat 3 % (2 %)
■ Suomi 8 % (8 %)	■ Muut maat 2 % (2 %)
■ Benelux 7 % (8 %)	

Toimintaympäristön kehitys

Componentan tuotteiden kysyntään ja liiketoimintaan vuonna 2013 vaikuttivat toimintaympäristössä ja asiakastoimialoilla tapahtuvat muutokset.

Componentan markkinat ovat maailmanlaajuiset. Asiakkaamme ovat tunnettuja raskaiden ajoneuvojen, rakennus- ja kaivoskoneiden, henkilöautojen, maatalouskoneiden sekä muiden koneiden ja laitteiden kuten esimerkiksi hissien, nosturien ja dieselmootoreiden valmistajia.

Componentalla on tuotantolaitoksia neljässä maassa ja asiakaspalvelukeskuksia kymmenessä maassa: olemme läsnä ja lähellä asiakkaitamme tärkeimmillä markkina-alueilla.

Konsernin tuotteiden ja palveluiden kysyntään ja liiketoimintaan vaikuttavat toimintaympäristössä ja asiakastoimialoilla tapahtuvat muutokset.

Vuonna 2013 epävarmuus Euroopan ja maailmantalouden kehityksestä vaikutti asiakastoimialojemme kysyntään koko vuoden ajan. Vaikka kysyntä vaihteli vuoden mittaan asiakastoimialoittain, näkyi tuotannollisten investointien väheneminen ja lykkääntyminen Componentan tilauskertymässä sekä tuotanto- ja toimitusmäärissä.

Raskaat ajoneuvot -asiakastoimialan kysyntä hiljeni kesälomakaudella 2013 hyvän alkuvuoden jälkeen, mutta kääntyi taas kasvuun loppuvuotta kohti. Vuoden 2014 alussa Componentan Raskaan ajoneuvoteollisuuden tilauskanta oli 9 % korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Rakennus- ja kaivosteollisuus -asiakastoimialan kysyntä oli tasaista alkuvuonna 2013, mutta laski vuoden viimeisten kuukausien aikana. Vuoden 2014 alussa rakennus- ja kaivosteollisuuden tilauskanta oli kuitenkin 6 % korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Koneenrakennus-asiakastoimialan tilauskanta oli tasaista läpi vuoden 2013. Toimialan tilauskanta oli vuoden 2014 alussa 17 % edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa korkeampi.

Maatalouskoneet -asiakastoimialan tilauskanta tasaantui 2013 alkuvuoden hyvän kehityksen jälkeen. Vuoden 2014 alussa tilauskanta oli 2 % alempi kuin vuotta aiemmin.

Autoteollisuus -asiakastoimialan kysyntä kasvoi vuoden 2013 alkupuolella, mutta kääntyi laskuun kesällä. Tilauskanta vuoden 2014 alussa oli 9 % edellisvuotta alhaisemmalla tasolla.

Componentan toimipisteet

- Tuotantolaitoksia neljässä maassa
- Asiakaspalvelukeskuksia kymmenessä maassa

Kartta Componentan toimipisteistä

Asiakkaat

Componentan asiakkaat ovat ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia eri teollisuudenaloilla. Monien kanssa asiakassuhde ja yhteistyö on jatkunut pitkään.

Componenta toimittaa raudasta ja alumiinista valettuja komponentteja ja niistä koostuvia ratkaisuja asiakkaille, jotka toimivat viidellä eri teollisuudenalalla. Asiakkaamme ovat näiden teollisuudenalojen johtavia toimijoita.

Componenta tarjoaa asiakkaille komponentin koko toimitusketjun palvelut. Tunnumme asiakkaan liiketoiminnan ja haasteet, jotka yhdistämme omaan suunnittelu-, valu-, koneistus- ja logistiikkaosaamiseemme. Tavoittemme on olla asiakkaidemme ensisijainen valuratkaisujen toimittaja niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti.

Raskas ajoneuvoteollisuus, 31 % myynnistä 2013

Toimitamme asiakaskohtaisia ratkaisuja, joissa optimoidaan komponentin muotoa ja materiaalia mm. ajoneuvon painoa koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asiakkaitamme ovat mm. DAF, Daimler, Iveco, MAN, Scania, Volvo.

Rakennus- ja kaivosteollisuus, 19 % myynnistä 2013

Toimitamme ratkaisuja teollisuusalan suurille kone- ja laitevalmistajille hyödyntäen 3D- ja CAD-työkaluja, analyyseja ja simuloitteja.

Asiakkaitamme ovat mm. Bomag, Caterpillar, JCB, Volvo VCE.

Koneenrakennusteollisuus, 18 % myynnistä 2013

Iso asiakassegmentti koostuu useiden eri alojen koneenrakentajista. Toimitamme ratkaisuja ja

komponentteja muun muassa tuulivoimateollisuudelle, rautateillä tarvittaviin koneisiin ja laitteisiin, teollisuusvaihteisiin jne.

Asiakkaitamme ovat mm. ABB, Atlas Copco, Konecranes, Kone Elevators, NCB Lohmann, Wärtsilä.

Autoteollisuus, 15 % myynnistä 2013

Toimitamme alumiinivanteita johtaville valmistajille. Tuotannossa myös kaksi omaa vannemerkkiä: DJ ja MAXX. Vaativan suunnittelun avulla tuomme uusia ominaisuuksia komponentteihin ja edelleen lopputuotteisiin. Tällaisia ovat muun muassa painon vähennys, parempi kestävyys, pienempi polttoaineen kulutus ja siten alhaisemmat CO₂-päästöt.

Asiakkaitamme ovat mm. ATU, Borbet, Fiat, Ford, Renault, Tofas.

Maatalouskoneteollisuus, 17 % myynnistä 2013

Teemme vaativaa suunnittelua yhdessä asiakkaan kanssa tuotteen teknisiin haasteisiin vastaamiseksi. Toimitamme raudasta ja alumiinista valettuja komponentteja, valupintaisena tai koneistettuna, tarvittaessa pintakäsiteltynä.

Asiakkaitamme ovat mm. AGCO, Case New Holland, Claas, Gima, Valtra, T.T.F.

Myynti asiakasteollisuuksille

- Raskaat ajoneuvot 31 % (28 %)
- Rakennus- ja kaivosteollisuus 19 % (23 %)
- Koneenrakennus 18 % (19 %)
- Maatalouskoneet 17 % (15 %)
- Autoteollisuus 15 % (15 %)

Componentan asiakkaat

- Eri teollisuudenalojen tunnettuja valmistajia.
- Paikallisia ja globaalisti toimivia yrityksiä.

Liiketoimintasegmentit

Componentan ydinliiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin eli divisioonaan: Valimodivisioona, Konepajadivisioona ja Alumiinidivisioona.

Componentan liiketoiminnan segmenttijako uudistettiin vuoden 2012 lopussa samalla kun konsernin organisaatiota muutettiin tukemaan tehostamisohjelman tehokasta toteutusta.

Konsernin liiketoiminta jaettiin silloin maakohtaisen jaon sijasta kolmeen toiminnalliseen segmenttiin, jotka ovat Valimodivisioona, Konepajadivisioona ja Alumiinidivisioona. Vuoden 2013 alusta lähtien konsernin liiketoiminnan ja tuloksen kehityksestä on raportoitu tämän uudistetun segmenttijaon mukaisesti.

Liiketoimintasegmentit koostuvat nimiensä mukaisesti Componentan toimintamaissa Turkissa, Suomessa, Hollannissa ja Ruotsissa sijaitsevista rautavalimo- ja konepajatoiminnoista sekä alumiinivalujen ja alumiinivanteiden valmistuksesta.

Valimodivisioonan muodostavat konsernin rautavalimot, jotka sijaitsevat Turkin Orhangazissa, Hollannin Heerlenissä ja Weertissä sekä Suomen Iisalmissa, Karkkilassa, Pietarsaassa ja Porissa.

Konepajadivisioonan muodostavat konsernin konepajat Turkin Orhangazissa ja Ruotsin Främmedadissa. Lisäksi

divisioonaan kuuluu mäntiä valmistava yksikkö Suomen Pietarsaassa.

Alumiinidivisioonan muodostavat Turkin Manisassa sijaitsevat alumiinivalimo ja alumiinivanteita valmistava yksikkö.

Mainittujen ydinliiketoimintaan kuuluvien segmenttien ulkopuolelle jää Muu liiketoiminta -segmentti, johon kuuluvat Componenta Wirsbon takomot Ruotsissa, myynti- ja logistiikkayhtiö Componenta UK Ltd Englannissa, palvelu- ja kiinteistöyhtiöt Suomessa, konsernin hallintotoiminnot ja osakkuusyhtiö Kumsan A.Sn Turkissa.

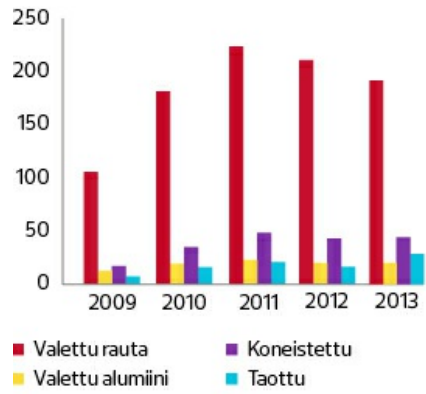
Divisioonarakenne vahvistaa konsernistrategian mukaista yhtenäistä "One Componenta" -toimintatapaa ja varmistaa Componentan erikoistuneiden tuotantoyksiköiden ja logistiikkakeskusten muodostaman tehokkaan toimitusketjun palvelut asiakkaille. Samalla voidaan paremmin hyödyntää synergiat kunkin divisioonan sisällä.

Divisioonan osuus koko konsernista *)

2013	Tilaukanta, Me	Liikevaihto, Me	Liikevoitto ilman kerta-luonteisia eriä	Henkilöstö keskimäärin ml. vuokra-työvoima
Valimodivisioona	51,2	329,0	1,4 %	2 875
Konepajadivisioona	20,5	115,5	2,3 %	382
Alumiinidivisioona	12,8	72,8	13,4 %	744
Muu liiketoiminta	21,7	141,9	1,1 %	463

*) Sisältäen konsernin sisäiset eliminoinnit noin 30 % sekä valuaihiotoimitukset konsernin valimoista ja konsernin konepajoihin

Tuotantotonnit, 1 000 t

Valimodivisioona

Divisioonaan kuuluvat konsernin rautavalimot Suomessa, Turkissa ja Hollannissa.

Valimodivisioona

Tuotantoyksiköt	Componenta Orhangazi Componenta Högfors Componenta Pietarsaari Componenta Pori Componenta Suomivalimo Componenta Heerlen Componenta Weert	Turkki Suomi Hollanti
Tilaukanta	Valimodivisioonan tilaukanta oli vuodenvaihteessa 51,2 Me (55,6 Me) eli 8 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Tilaukanta muodostuu raskaan ajoneuvoteollisuuden, rakennus- ja kaivoskoneteollisuuden, koneenrakennusteollisuuden sekä maatalouskoneteollisuuden tilauksista.	
Liikevaihto	Valimodivisioonan liikevaihto laski edellisvuodesta ja oli 329 Me (367 Me). Divisioonan liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä oli 4,6 Me (-2,9 Me). Liikevoitto kasvoi toiminnan tehostamisen, kustannussäästöjen ja Turkin liiran heikkenemisen johdosta.	
Henkilömäärä	Valimodivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli vuonna 2013 keskimäärin 2 875 (3126).	
Johto	Valimodivisioonan johtajana toimii Olli Karhunen.	

Vuonna 2013 keskeiset toimenpiteet Valimodivisioonassa keskittyivät toiminnan tehostamisohjelman mukaisten laatua ja tuottavuutta parantaviin sekä kustannustehokkuutta lisääviin projektien läpivientiin. Myös työntekijöiden määrän ja työajan sopeuttaminen tilaukannan vaihteluihin jatkui koko vuoden, samoin kuin monet toimenpiteet kustannusten minimoimiseksi.

Orhangazin valimossa tehtiin monia tuotannon layout-muutoksia ja tuoteparannuksia, joilla parannettiin sekä toiminnan että tuotteiden laatua. Valuhiekkajärjestelmän ja sulaton prosessimuutosten avulla tehostetaan

raaka-aineiden käyttöä, vähennetään jätteiden määrää ja ympäristövaikutuksia. Syksyllä tehdyn päätöksen mukaiset toimenpiteet siirtää Pietarsaaren valimon tuotantolinja Poriin ja yhdistää valimoiden toiminta oli vuoden keskeisiä toimenpiteitä Suomen valimoissa kiinteiden kustannusten säästötoimien lisäksi. Hollannin valimoissa keskitettiin rakennemuutostuksen toteuttamisen ohella tuottavuutta parantaviin toimenpiteisiin. Vuoden loppupuolella aloitettiin myös kesällä 2014 toteutettavan valimon savukaasu- ja päästöjä vähentävän piippuinvestoinnin valmistelu.

Osuus liikevaihdosta

65 %

Osuus energiankulutuksesta

78 %

Osuus jätteistä

85 %

Konepajadivisioona

Divisioonaan kuuluvat konsernin konepajat Turkissa ja Ruotsissa ja mäntiä valmistava Pistons-yksikkö Suomessa.

Konepajadivisioona

Tuotantoyksiköt	Componenta Orhangazi MS Componenta Främmestad Mäntiä valmistava Componenta Pistons	Turkki Ruotsi Suomi
Tilaukanta	Konepajadivisioonan tilaukanta oli vuodenvaihteessa 20,5 Me (18,7 Me) eli 10 % korkeampi kuin vuotta aiemmin. Tilaukanta muodostuu raskaan ajoneuvoteollisuuden, rakennus- ja kaivoskoneteollisuuden, koneenrakennus- sekä maatalouskoneteollisuuden tilauksista.	
Liikevaihto	Konepajadivisioonan liikevaihto laski edellisvuodesta hieman ja oli 116 Me (117 Me). Divisioonan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 2,7 Me (2,3 Me). Liikevoitto parani tehostamisohjelman kustannussäästöjen ja Turkin liiran heikentymisen ansiosta.	
Henkilömäärä	Konepajadivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli vuonna 2013 keskimäärin 382 (377).	
Johto	Konepajadivisioonan johtajana toimii Juha Alhonoja.	

Vuonna 2013 Konepajadivisioonan keskeiset toimenpiteet liittyivät tuotesiirotiin Främmestadin konepajasta Orhangazin konepajaan, jonne keskitetään suurten sarjojen koneistustyö. Orhangazin valimossa laajennettiin konepajaa ja lisättiin koneistuskapasiteettia. Molemmissa konepajoissa läpiviettiin toimenpiteitä kustannustehokkuuden ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Päätös kaksinkertaistaa Pietarsaassa toimivan Pistons-tulosyksikön tuotantokapasiteetti käynnisti jo loppuvuonna 2013 toimenpiteet investoinnin toteuttamiseksi. Vuonna 2014 valmistuva mäntätuotannon laajennus vahvistaa Componentan asemaa globaalina mäntien toimittajana.

Osuus liikevaihdosta

23 %

Osuus energiankulutuksesta

2 %

Osuus jätteistä

2 %

Alumiinidivisioona

Divisioonaan kuuluvat konsernin alumiinivalimo ja alumiinivanteiden tuotantoyksikkö Turkissa.

Alumiinidivisioona

Tuotantoyksiköt	Componenta Manisa (alumiinivalimo) Componenta Wheels (alumiinivanteiden tuotantoyksikkö)	Turkki
Tilaukanta	Alumiinidivisioonan tilaukanta oli vuoden vaihteessa 12,8 Me (12,1 Me) eli 6 % korkeampi kuin vuotta aiemmin. Tilaukanta muodostuu autoteollisuuden ja raskaan ajoneuvoteollisuuden tilauksista.	
Liikevaihto	Alumiinidivisioonan liikevaihto laski edellisvuodesta hieman ja oli 72,8 Me (73,4 Me). Divisioonan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 9,7 Me (9,2 Me). Liikevoitto parani kasvaneiden volyymien ja Turkin liiran heikkenemisen johdosta.	
Henkilömäärä	Alumiinidivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli vuonna 2013 keskimäärin 744 (712).	
Johto	Alumiinidivisioonan johtajana toimii Sabri Özdogan.	

Vuonna 2013 Alumiinidivisioonan keskeiset toimenpiteet liittyivät uusien yhtenäisten toimintatapojen käyttöönottoon ja tuotannon tehokkuuden parantamiseen sekä alumiinikomponenttien suunnittelun ja tuotekehityksen vahvistamiseen. Euroopan johtavien autojen ja raskaiden ajoneuvojen valmistajien tekemät

auditoinnit ja niissä menestyminen vahvistivat Componentan asemaa vaativien alumiinivalujen toimittajana. Vuoden aikana aloitettiin monien uusien ja yhdessä asiakkaiden kanssa suunniteltujen tuotteiden tuotanto.

Osuus liikevaihdosta

14 %

Osuus energiankulutuksesta

12 %

Osuus jätteistä

9 %

Liiketoiminnan kehitys 2013

Vuoden aikana suunniteltiin, käynnistettiin ja toteutettiin lukuisia projekteja tuottavuuden tehostamiseksi, laadun parantamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi.

Componenta tarjoaa vaativia valukomponentteja ja koko tuotantoketjun kattavia palveluja niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti toimiville asiakkailleen, jotka ovat ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia. Componentan valimot ovat erikoistuneet eripainoisten komponenttien ja eripituisten tuotantosarjojen valmistamiseen. Tarjottava tuotevalikoima on laaja, jolloin komponenttien valmistukseen voidaan valita teknisesti paras ja kustannustehokkain vaihtoehto.

Valamisen lisäksi liiketoiminnan merkittävä osa-alue ovat koko toimitusketjun kattavat palvelut, joilla luomme asiakkaille lisäarvoa tuovia ratkaisuja. Niitä ovat suunnittelu yhteistyössä asiakkaiden kanssa, tuotekehitys, koneistus, pintakäsittelyt, osakokoonpano ja logistiikkapalvelut.

Componenta pystyy vastaamaan niin suurten, globaalisti toimivien kuin pienempien asiakkaiden tarpeisiin toimittamalla heille heidän liiketoimintaansa tukevia valuratkaisuja ja -komponentteja sekä korkealaatuista palvelua.

Vuonna 2013 keskeisimmät toimenpiteet kaikissa tuotantoyksiköissä liittyivät lokakuussa 2012 käynnistyneeseen toiminnan tehostamisohjelmaan ja sen laajentamiseen lokakuussa 2013. Niihin liittyen yksiköissä suunniteltiin, käynnistettiin ja toteutettiin lukuisia projekteja tuottavuuden tehostamiseksi, laadun parantamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi.

Tehostamisohjelma, jonka tavoitteena on 25 Me:n kustannussäästöt vuoden 2014 loppuun mennessä, sisältää seuraavat projektit:

- Tuottavuuden ja laadun parantamisprojekti Orhangazin valimossa Turkissa
- Kannattavuuden ja tuottavuuden parantamisprojekti Hollannissa

- Valimoiden kapasiteettien käyttöasteita tehostava projekti Suomessa
- Kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantamisprojekti Främmedastadin konepajassa Ruotsissa
- Hallinto-, myynti- ja suunnitteluorganisaation toiminnan tehostaminen ja kiinteiden kustannusten leikkaus

Tehostamisohjelmaa laajennettiin syyskuussa 2013 uusilla kehitysprojekteilla, jotka keskittyvät ennen kaikkea valimoiden käyttöasteen nostamiseen, prosessikehitykseen ja kannattavuuden parantamiseen Turkissa, Hollannissa, Suomessa ja Ruotsissa yhteensä 10 Me:lla vuoteen 2015 mennessä.

Vuoden 2013 aikana jatkettiin toimenpiteitä konsernin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asiakastytyväisyyden ylläpitämiseen ja jatkuvaan parantamiseen vaikutamme monin tavoin yhteistyön eri vaiheissa. Componentan Suomen asiakaspalvelukeskuksen toimintamalli otettiin käyttöön loppuvuodesta myös Hollannin Weertissä. Keskitetty asiakaspalvelu parantaa asiakkaille tarjottavia myynnin tukipalveluita ja lisää samalla omien toimintojemme tehokkuutta ja sujuvuutta. Asiakkaat arvostavat myös Componentan tarjoamia valuratkaisuja ja kykyä integroida valu-, koneistus- ja muita toimitusketjun palveluita, mikä näkyi syksyllä 2013 tehdyn asiakastytyväisyystutkimuksen tuloksissa.

Vuonna 2013 Componenta oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa useita uusia komponenttiratkaisuja eri teollisuudenalojen asiakkailleen. Monissa projekteissa mukana oli uusi SSF-rautamateriaali, jonka lujuus- ja kestävyysominaisuudet sekä koneistettavuus ovat erinomaiset.

Niin tuotteiden kuin toiminnan laadun kehittämisessä käytössä oli Lean Six Sigma -työkaluja, joiden käytöstä kaikissa toimintamaissamme vastaavat koulutetut Master Black Belt ja Black Belt -osaajat.

One Componenta -toimintatapoja vahvistavan konserninlaajuisen SAP-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto viimeisteltiin keväällä Turkissa, ja syksyllä

järjestelmän käyttöönoton valmistelu aloitettiin Främestadin konepajassa Ruotsissa.

Konsernin parhaita käytäntöjä hyödynnettiin erityisesti koko Componentan kattavaan tehostamisohjelmaan liittyvissä laatu- ja kustannustehokkuutta parantavissa kehitysprojekteissa ja investointien suunnittelussa.

Vastuullisuus Componentassa

Vastuullisuus on Componentassa osa kaikkea toimintaa. Ylläpidämme ja kehitämme vastuullisuuttamme taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun osalta pitämällä huolta liiketoiminnan kannattavuudesta, ihmisistä ja ympäristöstä.

Vuonna 2013 vastuullisuus näkyi erityisesti toimenpiteinä, joilla

- parannettiin kannattavuutta kaikissa toimintamaissa ja yksiköissä
- vahvistettiin yhtiön tasetta ja rahoitusasemaa
- kehitettiin organisaation toimintoja ja yhtenäisiä One Componenta -toimintatapoja
- tehostettiin tuotantotoimintaa ja toteutettiin sisäistä ja ulkoista ympäristöä sekä työolosuhteita parantavia toimenpiteitä
- päätettiin merkittävistä investoinneista, joilla vähennetään ympäristön kuormitusta

Otamme toimintoissamme huomioon standardin ISO 26000 ohjeet yhteiskuntavastuusta. Noudatamme lakeja ja määräyksiä sekä konsernin sisäisiä kaikille yhteisiä toimintaperiaatteita ja -ohjeita (mukaan lukien Componenta Way to Operate ja Code of Conduct) päivittäisessä johtamisessa ja toiminnassa sekä yhteistyössä kaikkien sidosryhmien kanssa. Konserninlaajuiset yhteiset arvot ovat toimintamme perustana.

Componentan kaikissa tuotantoyksiköissä on kolmannen osapuolen sertifioimat laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Neljässä yksikössämme on myös jo sertifioitu OHSAS 18001 työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä ja muissa yksiköissä järjestelmän rakentaminen on käynnissä tai aloitetaan.

Kannattavuus turvaa toiminnan jatkuvuuden

Taloudellinen vastuu Componentassa on vastuuta konsernin kannattavuudesta ja kilpailukyvyistä sekä omistaja-arvon kasvattamisesta, minkä varmistamme

kilpailukykyisellä liiketoiminnalla ja sen pitkäjänteisellä kehittämisellä. Kattavalla riskienhallinnalla tunnistamme ja varaudumme liiketoimintaan vaikuttaviin riskeihin.

Huolenpitoa ihmisistä

Sosiaalinen vastuu Componentassa on hyvää johtamista ja ihmisten huomioon ottamista. Kehitämme henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja työturvallisuutta. Emme hyväksy minkäänlaista lahjontaa tai syrjintää missään tilanteessa. Vuonna 2013 konsernissa ei raportoitu yhtään syrjintätapausta.

Myös toimittajiamme osalta ja raaka-ainehankinnoissa otamme huomioon ympäristön ja turvallisuuden vaatimukset sekä sosiaalisen vastuun ja eettisyyden periaatteet. Emme maksa lahjuksia tai muita laittomia maksuja. Vuonna 2013 konsernissa ei ollut yhtään korruptiotapausta. Jatkoimme vuoden aikana raaka-ainetoimittajien auditointeja keskittyen laatu-, ympäristö- ja työturvallisuusasioihin.

Komponentin elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset

Ympäristövastuu Componentassa on valukomponenttien elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten minimointia komponentin valmistuksesta alkaen. Componenta on merkittävä kierrättäjä ja jätteiden hyötykäyttäjät. Valukomponenttien raaka-aine on suureksi osaksi kierrätysmateriaalia. Kierrätimme tuotantoprosessissa syntyvistä jätteistä 63 % vuonna 2013. Hyötykäytämme myös sulatuksessa syntyvää lämpöenergiaa mm. kiinteistöjen lämmittämiseen.

Tuotteiden ja toimintojen hyvä laatu tarkoittaa samalla tuotannon ympäristövaikutusten minimointia ja kustannustehokasta toimintaa. Mitä parempaa laatua tehdään, sitä vähemmän tuotannossa syntyy hylättyjä kappaleita ja sitä vähemmän kuluu raaka-aineita ja energiaa.

Asiakkaiden kanssa yhteistyössä tehtävällä tuotesuunnittelulla ja materiaalivalinnoilla kehitämme ympäristöystävällisempiä tuotteita, joilla pienennetään myös loppukäytön ympäristövaikutuksia. Esimerkiksi kevyemmät komponentit autossa vähentävät sen polttoaineen kulutusta ja päästöjä ympäristöön.

Vastuullisuuden tavoitteet ja toimenpiteet 2013

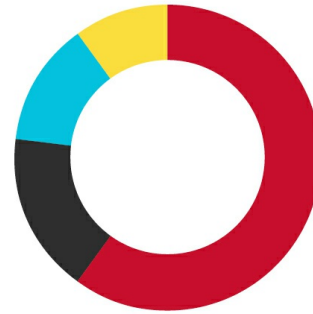
Luomme tulevaisuuden valuratkaisuja vastuullisen liiketoiminnan periaatteita noudattaen. Kuuntelemme sidosryhmiemme tarpeita ja huomioimme toimintaympäristömme meille asettamat vaatimukset.

Vastuullinen liiketoiminta	Tavoitteet	Toimenpiteitä 2013
 <p>Kilpailukyvyyn ja kannattavuuden sekä omistaja-arvon kasvun varmistaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pienentää konsernin velkaantumisastetta ja vahvistaa tasetta ja rahoitusasemaa Parantaa liiketoiminnan kannattavuutta ja lisätä kilpailukykyä 	<ul style="list-style-type: none"> Osakeanti, hybridilaina ja kaksi joukkovelkakirjalainaa Toiminnan tehostamisohjelman jatkaminen ja sen laajentaminen kannattavuuden parantamiseksi
 <p>Hyvä johtaminen ja ihmisten huomioon ottaminen sekä osaamisen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden kehittäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kehittää henkilöstön osaamista ja parantaa työhyvinvointia Ottaa käyttöön ja edelleen kehittää yhtenäisiä toimintamalleja ja käytäntöjä tehokkaan liiketoiminnan ja johtamisen tueksi Varmistaa, että toimitusketjun toimijat noudattavat vaadittuja laatu- ja vastuullisuuden liiketoiminnan periaatteita 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintokohtaisten rakenteiden ja organisaation kehittäminen Riittävien resurssien varmistaminen tehostamisohjelmien toteuttamiseksi Työympäristön ja -olosuhteiden parantaminen osana tehostamisprojekteja Suunnittelu- ja tuotekehitystoimintojen kehittäminen Raaka-ainetoimittajien laatu-, ympäristö- ja työturvallisuusasioihin keskittyvät auditoinnit
 <p>Vahukomponentin elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten vähentäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tuotannon energiatehokkuuden parantaminen Kaatopaikalle vietävien tuotannon jätteiden minimointi Ympäristöystävällisten ja korkealaatuisten tuotteiden kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Energiankäytön tehostaminen yksiköissä Tuotannon ympäristövaikutusten vähentäminen osana laadun ja prosessien kehitystä Selvitykset tuotannon jätteiden hyötykäyttömahdollisuuksien lisäämiseksi Tuotesuunnitteluprojektit, joilla komponentteja materiaalin ja rakenteen osalta optimoimalla on vähennetty myös ympäristövaikutuksia

Vastuullisuuden merkitys Componentassa

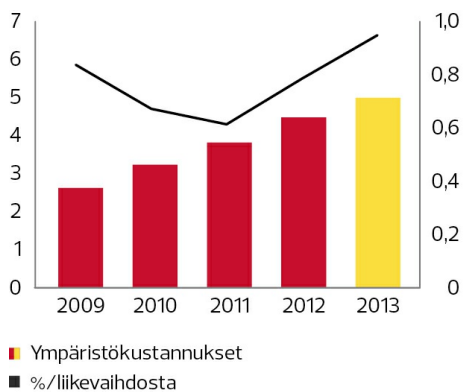
- Vastuullisuus on jatkuvia, konkreettisia toimenpiteitä, joissa huomioimme ihmiset ja ympäristön.
- Se on osa liiketoimintaamme ja yhteistyötä sidosryhmiemme kanssa.
- Se on osa kilpailukykyämme ja vaikuttaa menestykseemme, kun kilpailemme asiakkaista, työntekijöistä ja sijoittajista.

Henkilöstö maittain

- Turkki 60 % (58 %)
- Suomi 17 % (20 %)
- Hollanti 13 % (13 %)
- Ruotsi 10 % (9 %)

Ympäristökustannukset, Me

- Ympäristökustannukset
- %/liikevaihdosta

Toiminnan ympäristövaikutukset

Ympäristön huomiointi tuo myös taloudellista etua.

Ympäristöystävällisyys tarkoittaa usein samalla taloudellisuutta. Tuotannon ympäristövaikutuksia voimme vähentää hyvällä laadunhallinnalla. Sujuvilla prosesseilla sekä tekemällä hyvää laatua ja kerralla oikein käytämme tuotannossa vähemmän energiaa, materiaalia ja työtunteja. Samalla toimimme taloudellisesti ja pienemmin kustannuksin.

Componentan laatu-, ympäristö-, työterveys- ja -turvallisuuspolitiikka ohjaa myös laatuun ja ympäristönäkökohtiin liittyviä toimenpiteitämme. Konsernin jokaisessa tuotantoyksikössä on käytössä ulkopuolisen tahon sertifioima laatu- ja ympäristöjärjestelmä.

Komponenttien tuotanto kuluttaa paljon energiaa ja valuprosessissa syntyy myös huomattavia määriä jätteitä. Componentassa on merkittäviksi ympäristönäkökohdiksi tunnistettu energiankäyttö ja jätteiden synnyn ehkäiseminen sekä jätteiden hyötykäyttö kaatopaikalle läjittämisen sijasta.

Tuotannon materiaalitehokkuuteen vaikutamme ensisijaisesti komponenttien suunnittelulla. Vuonna 2013 vahvistimme edelleen suunnittelutoimintoja ja suunnittelijoiden osaamisen kehittämistä, mikä viime vuosina on ollut yksi keskeisimmistä kehityskohteista konsernissa.

Lokakuussa 2012 käynnistyneeseen konserninlaajuiseen tuotannon tehostamisohjelmaan liittyen toteutimme ja valmistelimme vuonna 2013 useita tehokkuutta ja laatua lisääviä projekteja yhtiön parhaita käytäntöjä hyödyntäen. Seuraamme aktiivisesti eri tunnuslukujen avulla tuotannon ympäristövaikutuksia kuten jätteiden ja päästöjen määrää, joita uusilla tehokkailla ja sujuvilla tuotannon prosesseilla vähennetään merkittävästi.

Ympäristöön kohdistuneet valitukset Componentassa vuonna 2013 kohdistuivat lähinnä Heerlenin valimon hajuihin.

Vuoden aikana tuotantoyksiköissä oli muutama vaaratilanne, joissa palokunta saapui paikalle. Niissä henkilövahinkoja ei tullut ja aineelliset vahingot olivat pieniä.

Investointeja ympäristövaikutusten vähentämiseksi

Vuonna 2013 päätettiin toteuttaa Hollannin Heerlenin valimossa ja Turkin Orhangazin valimossa investoinnit, joilla merkittävästi vähennetään mainittujen tuotantolaitosten ympäristövaikutuksia.

Heerlenin valimon hajupäästöjä vähennetään uudella jälkipolttimella, raaka-aineen vaihdolla ja korkeilla poistopiipuilla. Kesällä 2014 toteutettavan ja valimon naapuruston hajuhaittoja poistavan, kokonaisuudessaan 6 Me:n ympäristöinvestoinnin kustannuksiin osallistuvat myös Hollannin valtio, Limburgin maakunta ja Heerlenin kunta.

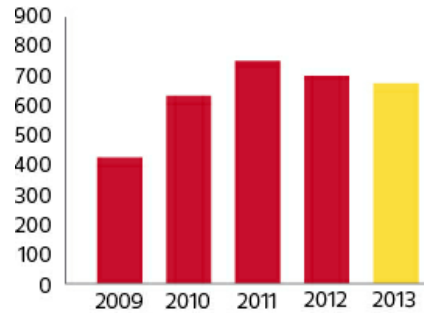
Orhangazin valimon hiekkajärjestelmä uudistetaan kesän 2014 loppuun mennessä. Tehtävä prosessimuutos vaikuttaa positiivisesti niin materiaalin käytön tehokkuuteen kuin valuprosessiin ja pienentää syntyviä jätemääriä. Sen ansiosta valujen puhdistustyö tulee vähenemään ja komponenttien laatu paranee.

Ympäristökustannusten jakautuminen

- Jätehuolto 84 % (83 %)
- Jätevesihuolto 4 % (5 %)
- Ilmakehän suojelu 5 % (4 %)
- Maaperän ja pohjavesien suojelu 2 % (2 %)
- Biologisen monimuotoisuuden ja maisemien suojelu 0 % (0 %)
- Muut ympäristönsuojelutoimet 5 % (7 %)

Konsernin energiankäyttö, GWh

Vastuulliset hankinnat ja raaka-aineet

Korkealaatuinen valu lähtee puhtaasta raaka-aineesta

Componentassa raaka-aineille on asetettu tarkat vaatimukset, joiden täyttymistä seurataan toimittajien laaduntarkkailussa sekä omien vastaanottotarkastuksien avulla. Edellytämme toimittajilta samoja laatuun, ympäristöön ja toimintatapoihin liittyviä standardeja, joita noudatamme omassa toiminnassamme. ISO-sertifikaatti on toimittajille minimitavoite.

Esimerkiksi rautavalimoiden pääraaka-aineena käyttämä kierrätysteräs ei saa sisältää epäpuhtauksia ja vaarallisia aineita kuten lyijyä. Sulatuksessa lisättävät valujen

seosaineet eivät ole ympäristölle haitallisia. Jokainen sulatettu raaka-aine-erä analysoidaan ennen kuin sula pääsee prosessissa eteenpäin ja valettavaksi komponentiksi. Tällöin esimerkiksi juuri lyijy mitataan tuhannesosan tarkkuudella. Valimoiden laaduntarkkailussa on käytössä analysointilaitteita ja mittavälineitä, joiden toimivuus testataan säännöllisesti.

Vuonna 2013 Componenta osti raaka-aineita 204 miljoonalla eurolla. Suurin toimitusmaa oli Turkki.

Case / Porin valimo luopui vaaramerkityn eristevillan käytöstä

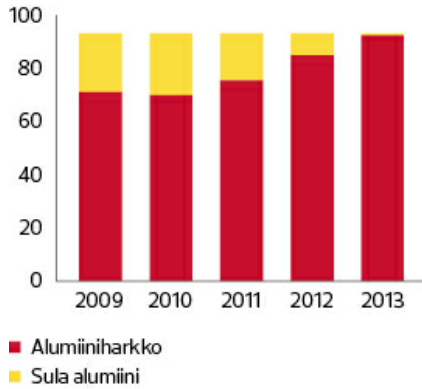
Valimoissa suurta kuumuutta kestäviä villoja käytetään sulatoissa uunien eristämiseksi. Osa tällaisista eristevilloista sisältää keraamisia kuituja, jotka ovat syöpävaarallisia. Sen vuoksi kyseiset villat on lisätty ns. REACH-kandidaattilistalle, ja kesällä 2013 niitä ehdotettiin luvanvaraisiksi aineiksi.

Vuoden 2013 loppupuolella Porin valimo siirtyi koekäytön jälkeen kokonaan käyttämään eristevillaa, joka ei ole vaaramerkittyä. Sitä ennen selvitettiin vaihtoehtoisia materiaaleja ja verrattiin villojen käyttökokemuksia ja parhaita käytäntöjä Suomen valimoiden kesken.

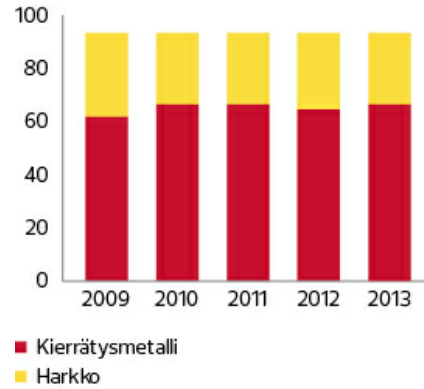
Componentan Pietarsaaren valimo oli jo aiemmin siirtynyt käyttämään eristevilloja, jotka eivät ole vaarallisia, ja vaarattomiin eristevilloihin siirtyminen sisällytettiin parannusohjelmiin myös muissa suomalaisissa valimossa. Suomivalimo lopettanee syöpää aiheuttavan villan käytön alkuvuonna 2014. Myös Högforsin valimossa suurin osa vaaramerkitystä villasta on jo korvattu vaarattomalla. Tavoitteena on, että loputkin syöpävaaralliset eristevillat korvataan vaarattomilla ennen kuin niiden käyttö tulee luvanvaraiseksi.

Alumiiniharkon ja sulan alumiinin käyttö alumiinivalimoissa, %

Kierrätysmetallin ja harkon käyttö rautavalimoissa, %

Tuotekehitys

Tuotekehityksellä ja -suunnittelulla voidaan vähentää tuotteen valmistuksen ja käytön aikaisia ympäristövaikutuksia.

Componentan toimitusketju alkaa komponentin suunnittelusta, jolloin myös tuotteen ympäristönäkökohdat ja -vaikutukset voidaan ottaa huomioon. Suunnittelulla voidaan esimerkiksi vähentää tuotteen painoa tai viimeistelytyön tarvetta, jolloin valmistusvaiheessa materiaaleja ja energiaa kuluu vähemmän. Suunnittelu mahdollistaa myös työvaiheiden ja -prosessien kehittämisen, tavoitteena samalla parempi laatu ja tuotannon tehokkuus, ja näin voidaan säästää kustannuksia sekä vähentää tuotantovaiheen ympäristövaikutuksia.

Componenta otti jo vuonna 2012 tuotantoon uuden standardoidun rautalaadun. Pallografiittirautoihin kuuluva uusi korkean piipitoisuuden omaava SSF-rautalaatu on merkittävin kehitysaskel pallografiittirautojen 60-vuotisen olemassaolon aikana. Sen lujuus- ja kestävyysominaisuudet ja koneistettavuus ovat yliveritaiset aiempaan verrattuna.

Asiakas saa kustannussäästöjä, kun uuden materiaalin ansiosta kalliit hitsatut ja valetut teräsrakenteet voidaan korvata halvemmilla valurautaisilla. Materiaalin ominaisuudet mahdollistavat myös aiempaa kevyempien ja ohutseinäisempien kappaleiden valmistuksen, jotka kuitenkin kestävät kovaa rasitusta.

Myös loppukäyttäjä saa etua uudesta materiaalista. Sen parempien ominaisuuksien ansiosta koneiden kuormitusta voidaan kasvattaa ja siten kevyemmillä koneilla voidaan tehdä raskaampia töitä kuin aiemmin.

Vuoden 2013 aikana Componenta oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa useita uusia komponenttiratkaisuja eri teollisuuden alojen asiakkailleen.

Case / Metsäkoneeseen luotiin uudenlainen komponentti

Componenta oli mukana metsäkoneita valmistavan asiakkaan tuoteprojektissa heti ensimmäisistä konsepteista lähtien. Suunnittelua tehtiin yhteistyössä, ja Componenta konsultoi asiakasta, jotta tuotteesta saatiin mahdollisimman hyvin valettavaksi soveltuva tuote ja uuden materiaalin kaikki ominaisuudet saatiin hyödynnettyä.

Projekti kesti 5 kuukautta, ja sen aikana tuotteesta tehtiin lähes 10 eri versiota ja siitä ajettiin noin 40 simulointia. Suunnittelu eteni yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja valmistusmenetelmää kehitettiin samanaikaisesti niin, että työkalut valmistusta varten olivat valmiit, kun kappaleen suunnittelu saatiin valmiiksi. Näin toimimalla varmistettiin samalla se, ettei tuotteeseen tarvinnut enää tilauksen jälkeen tehdä muutoksia.

Tuote muuttui huomattavasti suunnittelun kuluessa, kun tuotteeseen, alkuperäisestä konseptista poiketen, yhdistettiin usean eri hitsatun osan funktiot, ja näin valukappaleen edut saatiin maksimoitua.

Lopputulokseen olivat molemmat osapuolet tyytyväisiä. Ensimmäiset valut toimitettiin asiakkaalle aikataulun mukaisesti, kerralla oikein tehden.

“ Uusi SSF-materiaali tuo merkittäviä etuja komponenttien valmistukseen ja käyttöön.

“ Suunnittelupalveluilla autamme asiakkaitamme kehittämään ympäristöystävällisempiä tuotteita.

Tuotannon energiatehokkuus

Energiankäyttöä tehostetaan jatkuvasti erilaisin toimenpitein.

Kokonaisuudessaan Componenta käyttää paljon energiaa, sillä valuprosessissa raaka-aineen sulatus ja sulan kuumenapito kuluttavat energiaa. Energiankäyttöä pyritään jatkuvasti tehostamaan erilaisin toimenpitein kuten valusuunnittelulla ja rajoittamalla kuumenapitouunien käyttöä. Energiankäytön tehokkuuteen vaikuttavat myös tuotantomäärät ja kuormituksen tasaisuus.

Vuonna 2013 kokonaisenergian käyttömme oli 671 GWh. Käytetystä energiasta 67 % oli sähköenergiaa. Valimot kuluttavat 90 % kaikesta energiasta. Tuotantomääriin suhteutettuna energiankulutus rautavalimoissa nousi, mikä johtui alhaisemmasta kapasiteetin käyttöasteesta.

Energiakäyttöä oleellisesti vähentävä projekti käynnistyi vuonna 2013 Turkin Orhangazin valimossa. Siinä sulaton prosessia ja työskentelytapoja muuttamalla tehostetaan sulatusta ja sulan käyttöä, jolloin saavutetaan huomattava

säästö sähköenergian käytössä. Toimenpiteet toteutetaan pääosin vuoden 2014 aikana. Suomessa Pietarsaaren tuotannon siirto Porin valimoon tulee osaltaan parantamaan konsernin energiankäyttöä sekä sähkön että lämmön osalta. Konsernin yksiköt vähentävät energiankäyttöään myös monilla yksittäisillä toimenpiteillä.

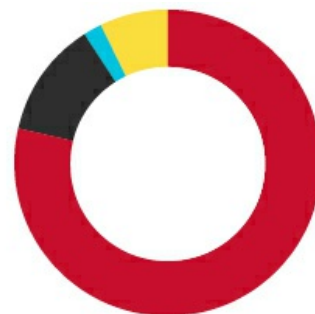
Componenta on Suomessa ja Hollannissa sitoutunut valtakunnallisiin energiankäytön vähentämistavoitteisiin. Suomessa eri teollisuudenalojen yhteinen sopimus energian säästämiseksi ja energiatehokkuuden lisäämiseksi jatkuu vuoteen 2016. Hollannissa olemme mukana maan valimoiden ja metallurgiateollisuuden yhteisessä "Roadmap to 2030" tavoiteohjelmassa, joka tähtää 50 %:n energian säästöön vuonna 2030 vuoteen 2005 verrattuna.

Energiankulutuksen jakautuminen energialähteittäin

- Sähkö 67 % (67 %)
- Maakaasu 18 % (17 %)
- Kaukolämpö 4 % (4 %)
- Öljy 2 % (2 %)
- Koksi 8 % (9 %)
- Nestekaasu 2 % (2 %)

Energiankulutuksen jakautuminen tuotantolaitoksittain

- Rautavalimot 78 % (82 %)
- Alumiini tuotanto 12 % (11 %)
- Konepajat 2 % (2 %)
- Takomot 7 % (5 %)

Päästöjen vähentäminen

Suurin osa tuotannon päästöistä syntyy valimoissa. Vuonna 2013 tehtiin päätökset päästöjä vähentävien investointien toteuttamisesta konsernin Turkin ja Hollannin valimoissa.

Suurin osa Componentan tuotannon päästöistä on pöly- ja VOC-päästöjä (VOC = haihtuvat orgaaniset yhdisteet), joita syntyy valimoissa. Hajupäästöjä syntyy jonkin verran. Koneistaminen ja takominen eivät aiheuta merkittäviä päästöjä.

Pölyä syntyy valuprosessin eri vaiheissa. Sitä torjutaan valimon sisällä kohdepoistoin, ja sen leviäminen ulkoilmaan estetään suodatinlaitteistojen avulla.

VOC-päästöjä syntyy valimoissa käytettävistä amiineista ja liuottimista. Liuottimista syntyviä päästöjä on pienennetty ottamalla käyttöön vesiohenteiset maalit ja peitosteet. Amiinikaasuja on vähennetty happopesureilla. Hajuhaittojen vähentämiseksi on muun muassa vaihdettu tuotannossa käytettäviä aineita toisiin.

Vuonna 2013 päästöjä vähentävä investointi tehtiin Turkin Orhangazin valimossa, jossa uuden suodatinlaitteiston ansiosta sulaton pöly- ja savukuormitus sekä ulkoiseen

että sisäiseen ympäristöön saatiin eliminoitua. Syyskuussa 2013 päätettiin päästöjä olennaisesti vähentävästä investoinnista Hollannin Heerlenin valimoon. Kesällä 2014 rakennettavien korkeiden poistopiippujen ansiosta vähenevät ympäristön hajuhaitat merkittävästi.

Hiilijalanjälki

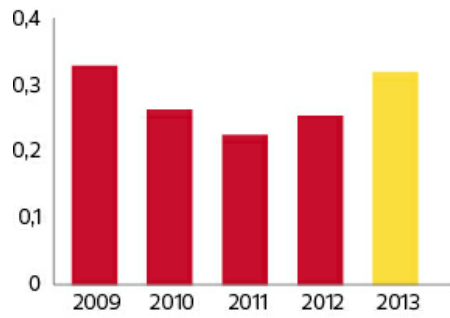
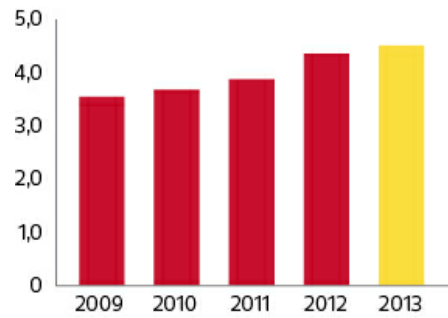
Vaikka palamisen yhteydessä syntyy myös suoria hiilidioksidipäästöjä, ne eivät ole erityisen merkittäviä suhteutettuna muihin tuotannon ympäristönäkökohtiin.

Konsernitasolla hiilijalanjälkeä pienennetään mm. optimoimalla kuljetuksia. Päästöjä aiheuttava matkustaminen on vähentynyt selvästi, kun sisäiset yhteistyöpalaverit hoidetaan nykyisin jokaisesta konsernin toimipaikasta löytyvien videoneuvottelulaitteiden välityksellä.

Case / Valimon ilmanpäästöjä vähennettiin suodatinkapasiteettia lisäämällä

Valimoprosesseista syntyvien ilmanpäästöjen pienentämiseksi Orhangazin valimossa on lisätty poistoilman suodatinkapasiteettia. Projekti aloitettiin jo vuoden 2012 puolella ja sitä jatkettiin vuonna 2013. Tämän merkittävän ympäristöinvestoinnin ansiosta saatavien ilmanpäästövaikutusten tarkat tiedot ovat selvillä, kun koko investointi on saatu valmiiksi ja päästökohteet mitataan.

**Valimoiden pölypäästöt,
kg / valettu tonni****Amiinit ja liuottimet (VOC-päästöt),
kg / valettu tonni**

Jätteet ja kierrätys

Vuonna 2013 tuotannon jätteistä hyödynnettiin 63 %. Jatkoimme myös uusien hyötykäyttökohteiden kartoittamista.

Suhteessa tuotettuihin tuotteisiin Componentan tuotannossa syntyy paljon jätteitä. Kertamuotivalimoissa, joita kaikki Componentan rautavalimot ovat, jätettä voi syntyä jopa enemmän kuin valuja, minkä vuoksi jätteiden hyötykäyttö ja jätteiden syntymisen ehkäiseminen on tärkeää.

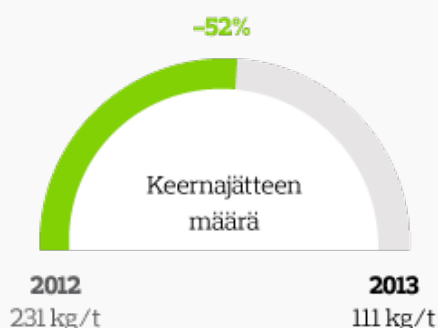
Jätehiekkan määrän vähentämiseksi käynnistettiin vuonna 2013 Componentan suurimmassa valimossa Turkin Orhangazissa projekti, jonka yhtenä tavoitteena on lisätä oleellisesti kiertohiekan uudelleenkäyttöä tehostamalla hiekan regenerointia. Projekti saadaan valmiiksi vuoden 2014 aikana.

Lajiteltujen tuotannon jätteiden hyödyntäminen toteutetaan kunkin maan lainsäädäntöä noudattaen. Sitä ennen kaikki hyödynnettävät jätteet tutkitaan ja niiden koostumus varmistetaan laboratoriotestein. Componentan jätteistä hyödynnettiin kaikkiaan 63 % vuonna 2013.

Jatkoimme vuonna 2013 uusien hyötykäyttökohteiden kartoittamista aktiivisesti. Yhteistyötä on tehty mm. betoni- ja sementtiteollisuuden kanssa. Jätteiden määrää vähennetään myös sisäisen kierrätyksen avulla. Muun muassa valamisen jälkeen valuista poistettavat valurangat ja purseet samoin kuin koneistuksessa syntyvät metallilastut sulatetaan valimossa uudelleen.

Valtaosa eli noin 95 % Componentan käyttämästä vedestä kuluu valimoissa jäähdytykseen ja hiekan valmistukseen. Muutamit valimot käyttävät lähellä olevan vesistön vettä jäähdytykseen, ja muutamilla tuotantolaitoksillamme on omat jätevedenkäsittelylaitokset, minkä ansiosta veden kierrättäminen tuotannossa vähentää jätevesilaitokselle toimitettavan veden määrää. 78 % Componentan jätevesilaitoksille toimittamasta vedestä tulee Manisan alumiinivalimosta ja vanneutuotannosta.

Case / Valimon keernajätteen määrää vähennettiin Heerlen Furanissa

Heerlenin Furan-valimossa on vähennetty keernahiekasta syntyvän jätteen määrää palauttamalla hiekkaa takaisin järjestelmään. Osa regeneroidusta hiekasta käytetään nykyisin uudelleen hiekkakeernojen valmistukseen, mikä on vähentänyt myös tarvittavan uuden hiekan määrää.

Case / Vaarallisen suolajätteen määrä vain kymmenesosa aiemmasta

Lämpökäsittämällä eli karkaisemalla komponentti sulassa suolassa (n. 200–300°C) sen rakenteesta saadaan lujempi ja kestävämpi. Suolakylvyn jälkeen komponentit pestään, jolloin suolaa liukenee pesuvesiin, ja käytetyt pesuedet ohjataan vaarallisten jätteen käsittelyyn ulkopuoliselle toimijalle.

Vuonna 2013 Högforsin valimossa käytönotettiin pesuvesien haihdutuslaitteisto, jolla pesuvesistä saadaan talteen suola ja suurin osa siitä voidaan käyttää uudelleen. Lisäksi talteen otetun levymäisen suolan käyttö on turvallisempaa, sillä suolakylpyyn lisättäessä se ei räisky kuten uusi rakeinen suola. Saavutetut hyödyt: vaarallisen jätteen määrän väheneminen ja materiaalin säästö sekä työturvallisuuden paraneminen.

Case / Aktiivista työtä valimohiekkojen hyötykäyttökohteiden lisäämiseksi

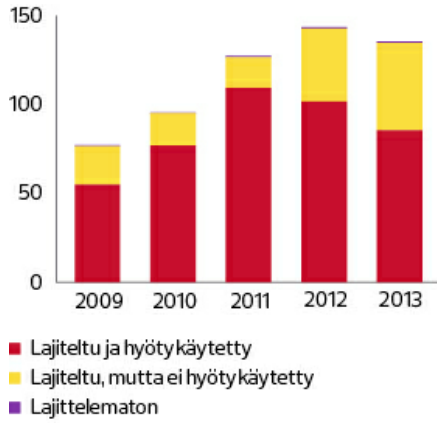
Componentan Suomen yksiköissä syntyy yhteensä 25 000 tonnia ylimääräistä valimohiekkaa vuodessa. Lain mukaan sitä voidaan hyötykäyttää kaatopaikoilla, jos se on niiden ympäristöluvassa erikseen mainittu, tai maanrakennuskohteessa, jos sitä varten haetaan erillinen ympäristöluva. Muussa tapauksessa valimohiekka joudutaan sijoittamaan kaatopaikalle.

Vuonna 2013 vain muutama prosentti ylimääräisestä valimohiekasta hyötykäytettiin muualla kuin kaatopaikoilla. Hyötykäyttökohteiden lisääminen olisi kuitenkin mahdollista valimohiekan erinomaisen koostumuksen ansiosta, sillä valtaosa valimohiekasta sisältää noin 10 % bentoniittia, jota esimerkiksi maanrakennuksessa käytettäviin seoksiin lisätään. Sen lisäksi valimohiekan ainesosien pitoisuudet ovat joko alle tai hyvin lähellä pysyvän jätteen raja-arvoja. Hyötykäyttökohteiden laajentaminen toisi myös merkittäviä ympäristöhyötyjä.

Tällä hetkellä valimohiekkojen vaatima ympäristölupaprosessi käytännössä estää joustavan valimohiekkojen hyötykäytön. Olemme sen vuoksi käynnistäneet Suomessa projektin, jossa viranomaisille tuotetaan tietoa valimohiekkojen ympäristövaikutuksista ja hyötykäyttömahdollisuuksista. Projektin tavoitteena on nykyisen lainsäädännön (MARA-asetus) muuttaminen niin, että tulevaisuudessa valimohiekkoja voitaisiin hyödyntää erilaisissa hankkeissa noudattaen ympäristölupaa kevyempää ilmoitusmenettelyä. Projektin puitteissa osallistumme jätteen hyötykäyttöä selvittävään kansalliseen UUMA 2 -hankkeeseen ja EU LIFE -rahoitteiseen Hitura-hankkeeseen.

Jätteet, 1000 t

Vastuullinen työnantaja

Vastuullisuus on hyvää johtamista, ihmisten huomioon ottamista sekä osaamisen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden kehittämistä.

Componentassa sosiaalinen vastuu on huolenpitoa omasta henkilöstöstä sekä eri toimitusketjuissa työskentelevien ihmisten hyvinvoinnista, työoloista ja työturvallisuudesta sekä osaamisen kehittämisestä.

Vastuullisuus perustuu Componentan henkilöstöpolitiikkaan ja johtamisen periaatteisiin sekä Componentan arvoihin – avoimuuteen, rehellisyyteen ja toisten kunnioittamiseen. Kunnioitamme työntekijöiden

oikeuksia ja kansainväliset ihmisoikeus- ja tasa-arvosopimukset ovat Componentan toimintakulttuurissa itsestään selvä lähtökohta.

Selvitämme henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työilmapiiriä säännöllisesti, ja vuonna 2013 toteutettiin Pulse-kysely Componentan yksiköissä eri maissa vuonna 2013. Tulokset läpikäytiin yhdessä toiminnoittain ja sovittiin tarvittavista kehitystoimenpiteistä.

Avainluvut

	2013	2012	2011	2010	2009
Henkilöstön määrä keskimäärin ml. vuokratyövoima	4 398	4 642	4 717	4 155	3 797
Henkilöstön määrä kokoaikaiseksi muutettuna, FTE ml. vuokratyövoima	3 617	3 855	4 003	3 224	2 424
Muutos vuoden aikana, %	-5	-2	14	9	-27
Poissaolot sairauden ja työtapaturmien vuoksi, % *)	4,9	4,0	3,90	3,80	4,50
Rekrytoinnit	388	546	746	654	335
Vaihtuvuus, %	15	18	17	10	26
Työsuhteen tyyppi, %					
Vakituinen	86	82	73	81	93
Määräaikainen	8	9	16	9	5
Vuokra	6	9	10	9	2

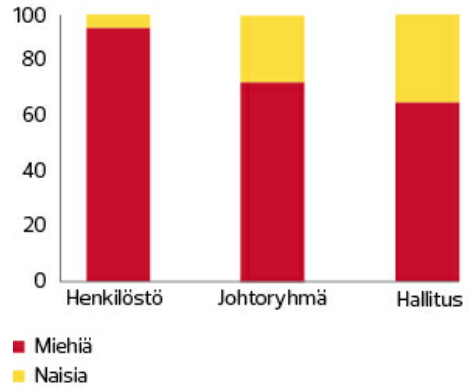
*) Sisältää kaikki poissaolopäivät ensimmäisestä viimeiseen

Henkilöstön ikäjakauma

■ 18–24 5 % (5 %)	■ 45–49 11 % (11 %)
■ 25–29 15 % (14 %)	■ 50–54 6 % (6 %)
■ 30–34 19 % (19 %)	■ 55–59 5 % (6 %)
■ 35–39 20 % (20 %)	■ 60–64 4 % (3 %)
■ 40–44 15 % (16 %)	■ yli 64 0 % (0 %)

Henkilöstön ja johdon sukupuolijakauma, %

Tehostamisohjelma 2013

Tuottavuuden, tehokkuuden ja laadun kehittämisen ohella tehostamistoimenpiteillä vahvistettiin myös tiedonvaihtoa, tiimityöskentelyä ja osaamisen jakamista.

Componentan kilpailukyvyyn parantaminen jatkui vuoden 2013 aikana tehostamistoimenpiteillä, jotka painottuivat liiketoimintayksiköiden tuottavuuden, tehokkuuden ja laadun kehittämiseen. Tehostamiseen liittyneet sopeuttamistoimenpiteet, esimerkiksi lomautukset ja välttämättömimmät henkilöstövähennykset, toteutettiin kiinteässä yhteistyössä henkilöstön kanssa ja niistä sovittiin hyvässä ja rakentavassa hengessä.

Tehokkuuden parantaminen lisäsi läpinäkyvyyttä kaikissa toiminnoissa. Esimerkiksi parhaiden käytäntöjen jakaminen eri toimintojen välillä lisääntyi, mikä edelleen vahvisti yhtenäisten toimintatapojen käyttöönottoa niin tuotannossa kuin tukitoiminnoissakin. Osana tehostamista toteutettiin myös liiketoimintayksiköiden organisaatiouudistuksia, joiden tavoitteena on ollut madaltaa organisaatorakennetta, parantaa lähiesimiestyötä ja tiedonkulkua. Muutoksia tuettiin yksiköissä käytännönläheisillä esimiesvalmennuksilla, joilla vahvistettiin esimiesten osaamista päivittäisessä johtamisessa ja muutoksen läpiviennissä.

Tehostamistoimenpiteet, esimerkiksi tuotteiden valmistuksen siirtäminen maasta toiseen, vahvistivat myös kansainvälisen tiimityöskentelyn merkitystä ja osaamisen jakamista. Tiedonvaihtoa parannettiin esimerkiksi johtoryhmien ja muiden tiimien, niin paikallisten kuin kansainvälisten, uusilla palaverikäytännöillä ja kehittämällä projektityöskentelyä. Kansainvälisen osaamisen ja kokemuksen vaihtumista tuettiin lyhyillä ja keskipitkillä avainhenkilöiden ulkomaankomennuksilla.

Yhtenäisiä työkaluja

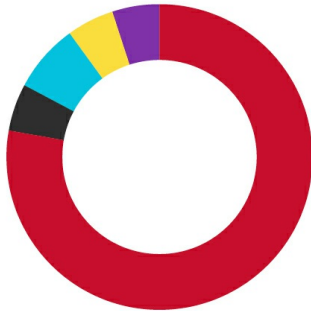
Yhtenäisiä johtamiskäytänteitä ja One Componenta -toimitusperiaatetta vahvistettiin edelleen ottamalla käyttöön yhtenäisiä toimintatapoja ja prosesseja tukevia työkaluja, kuten uusi konserninlaajuinen HR-tietojärjestelmä.

Osana järjestelmän uudistusta kaikki keskeiset HR-prosessit käytiin läpi ja niitä kehitettiin osana strategista vuosisuunnittelua ja yleisjohtamisprosesseja. Uusi järjestelmä ja kehittyneet prosessit helpottavat esimiehiä päivittäisessä johtamisessa ja laadukkaassa esimiestyössä. Myös HR-prosessien johtaminen ja jalkauttaminen helpottuvat. Lisäksi uusi HR-järjestelmä mahdollistaa työntekijöille yhteyden omiin ajantasaisiin tietoihinsa.

HR-järjestelmän lisäksi tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä lisää SAP-toiminnanohjausjärjestelmä, joka kattaa jo suurimman osan Componentan toiminnoista ja tuotantolaitoksista. SAP-järjestelmän laajentaminen vielä puuttuviin toimintoihin jatkuu vuonna 2014.

Henkilöstö toiminnoittain

- Tuotantotyöntekijät 80 % (78 %)
- Tuotannon johto 4 % (5 %)
- Hallinto ja johto 7 % (7 %)
- Laatu ja kunnossapito 4 % (5 %)
- Myynti, tuotekehitys ja ostot 4 % (5 %)

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Vuonna 2013 jatkettiin tehostamistoimenpiteiden ohella kehitysohjelmia ja –toimenpiteitä tulevaisuuden riittävien ja osaavien resurssien varmistamiseksi.

Vuoden 2013 aikana toteutettiin konserninlaajuinen resurssi- ja potentiaalikartoitus varmistamaan, että Componentalla on käytettävissään liiketoiminnan kannalta tärkeät resurssit. Kartoituksen avulla luotiin läpinäkyvä kuva seuraaja- ja varamiestilanteesta sekä luotiin kokonaisvaltainen ymmärrys olemassa olevista resursseista ja niiden tarpeista suhteessa strategian toteuttamiseen. Lisäksi kartoituksen perusteella laadittiin selkeät kehittämistoimenpiteet liittyen osaamisen kehittämiseen ja resursointiin.

Componentan kaksivuotisen Trainee-ohjelman tavoitteena on varmistaa osaavat ja strategisesti tärkeät tulevaisuuden resurssit, kehittää Componentan ja toimialan tunnettua opiskelijoiden keskuudessa, jakaa tietoa ja osaamista tarjoamalla harjoittelijoille mahdollisuutta tutustua eri yksiköihin ja toimintoihin sekä vahvistaa Componentan ja oppilaitosten välistä yhteistyötä.

Kolmas Trainee-ohjelma jatkui kertomusvuonna ulkomaanjaksolla, jonka aikana harjoittelijat perehtyivät paikallisiin toimintatapoihin mentoreiden tukemina. Jokainen harjoittelija teki Componentaan liittyvän projektityön, joka liittyi esimerkiksi prosessien käyttöönottoon tai liiketoiminnan kehittämiseen. Ohjelmaan osallistui vuosina 2012–2013 yhteensä 18 harjoittelijaa, jotka pääsääntöisesti työllistyivät Componentan harjoittelujakson päättyttyä muun muassa talouden, suunnittelun, myynnin ja tuotannon eri tehtäviin.

Vuoden 2013 aikana otettiin käyttöön 360-arviointityökalu, joka pohjautuu Componentan johtamiskompetensseihin. Ensimmäiset 360-arviot tehtiin konsernin avainhenkilöille.

Kertomusvuonna aloitettiin osaamisen johtamisen kokonaisuuden rakentaminen, minkä osana kirkastettiin eri tehtävien ja roolien kompetenssivaatimukset. Lisäksi kaikille toimihenkilöille laadittiin tavoitteet, joiden toteutumista seurataan HR-tietojärjestelmässä.

Suunnittelutoiminnon kehittämistä jatkettiin muun muassa päivittämällä työntekijöiden roolit, työnkuvat ja kompetenssivaatimukset sekä tapa toimia. Kaikilla suunnittelijoilla on henkilökohtainen ura- ja kehittymissuunnitelma, joka pohjautuu määriteltyihin rooleihin ja kompetenssivaatimuksiin. Suunnitteluosaamisen ja resurssien edelleen kehittäminen on yksi Componentan keskeisimmistä strategisista tavoitteista.

Henkilöstön yleistä osaamista kehitettiin muun muassa järjestämällä koulutuksia työturvallisuuteen, laatuun, ympäristöasioihin ja eri tietojärjestelmiin liittyen. Myös henkilöstön kielitaitoa kehitettiin tarjoamalla kielikoulutusta.

Suunnittelupalvelujen kehitystyö jatkuu Orhangazissa

Componentan tavoitteena on vastata asiakkaiden tarpeisiin maailmanluokan suunnittelupalveluilla ja varmistaa samalla toimitusvarmuudeltaan, laadultaan ja kustannuksiltaan parhaat mahdolliset ratkaisut.

Turkin Orhangazissa sijaitsevalla suunnittelukeskuksella on aktiivinen rooli myynnissä ja tuotannossa useiden tuotekehitysprosessien kautta (mm. tarjouspyynnöt, uusien tuotteiden kehittäminen ja muutospyynnöt). Lisäksi suunnittelijoiden osaamista tarvitaan sisäisissä tuotesiiroissa, joita tehdään Componentan yksiköiden välillä tuotannon optimoimiseksi.

Orhangazin suunnittelukeskuksessa aloitettiin jo vuonna 2011 kehitystyö, jonka tarkoituksena on lisätä suunnittelun resursseja ja valmiuksia, kirkastaa suunnitteluun liittyviä tehtäviä ja kehittää projektinhallintataitoja.

Vuonna 2013 projektin painopiste oli määritellä myynnin ja tuotannon suunnittelun tarpeet, jotta useita toimintoja koskevien prosessien omistajuus ja koordinointi voitaisiin varmistaa parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi otettiin käyttöön useita tarvittavia henkilöstöjohtamisen prosesseja ja työkaluja etenkin tulevia suunnittelutarpeita ajatellen. Uusien suunnittelijoiden palkkaamisen lisäksi myös olemassa olevaa organisaatiota uudistettiin vastaamaan suunnittelun tavoitteita.

Henkilöstön koulutus

- Lukio- tai ammattikoulutus 56 % (58 %)
- Korkeakoulututkinto 11 % (10 %)
- Peruskoulutus 25 % (24 %)
- Opistotutkinto 8 % (8 %)

Turvallisuus ja työhyvinvointi

Panostamme kattaviin työterveyspalveluihin kaikissa toimintamaissamme tavoitteena työkyvyn heikkenemisen ennaltaehkäisy.

Componenta pyrkii jatkuvasti kehittämään ja parantamaan työturvallisuutta. OHSAS18001 -työterveys- ja työturvallisuusstandardi otettiin käyttöön vuoden 2013 aikana Högforsin valimossa Karkkilassa. Standardi yhdistää työterveys- ja turvallisuuskysymykset keskeiseksi osaksi jokapäiväistä toimintaa ja johtamista. Standardin avulla pyritään ennaltaehkäisemään onnettomuuksia ja sairauksia sekä turvaamaan henkilöstön hyvinvointi.

Componenta panostaa kattaviin työterveyspalveluihin kaikissa toimintamaissaan tavoitteena työkyvyn heikkenemisen ennaltaehkäisy. Componentan tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja merkittävästi keskitetyn seurannan ja ennaltaehkäisevien

toimenpiteiden kautta; jokaisessa Componentan toimintamaassa järjestettiin kertomusvuoden aikana esimerkiksi erilaisia urheilutapahtumia henkilöstölle. Sairauspoissaoloja seurataan systemaattisesti kaikissa yksiköissä johtoryhmätasolla.

Kertomusvuonna tapahtui kaksi valitettavaa kuolemaan johtanutta työtapaturmaa, toinen Suomessa Suomivalimossa Iisalmessa ja toinen Orhangazissa Turkissa. Viranomaisten onnettomuustutinnan rinnalla Componentassa tehtiin perusteelliset selvitykset tapaturmiin liittyvistä syistä sekä toteutettiin tarvittavat toimenpiteet, jotta vastaavat tapaturmat voitaisiin ennaltaehkäistä jatkossa.

Työssäolovuodet

■ 0-4 39 % (35 %)	■ 25-29 4 % (3 %)
■ 5-9 14 % (19 %)	■ 30-34 1 % (2 %)
■ 10-14 17 % (14 %)	■ 35-39 2 % (2 %)
■ 15-19 16 % (17 %)	■ yli 40 1 % (1 %)
■ 20-24 7 % (7 %)	

Sidosryhmäyhteistyö

Yhteistyö ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa on osa Componentan vastuullista liiketoimintaa, sillä toimintamme vaikutukset kohdistuvat laajasti sidosryhmiimme.

Osaava ja sitoutunut henkilöstö varmistaa päivittäisen liiketoiminnan sujumisen, yrityksen pitkäjänteisen kehittämisen ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen. Componentassa työnantajamielikuvan kehittäminen nähdään tärkeänä niin olemassa oleva henkilöstön sitouttamiseksi sekä uusien työntekijöiden houkuttelemiseksi. Componenta osallistuu kaikissa toimintamaissaan opiskelijamessuille sekä tekee aktiivista yhteistyötä valittujen opiskelijajärjestöjen kanssa, esimerkiksi järjestämällä vierailuja sekä tukemalla opiskelijajärjestöjen toimintaa.

Vuonna 2013 Componenta panosti erityisesti suunnittelun ja tuotekehityksen työnantajamielikuvan ja resursoinnin tukemiseen. Toimenpiteitä olivat esimerkiksi maakohtaiset oppilaitos- ja professoriyhteistyöaktiviteetit. Componentan suunnittelu- ja tuotekehitysasiantuntijat pitivät luentoja eri oppilaitoksissa ja jatkoivat tiivistä yhteistyötä alan professorien kanssa.

Case / Monimuotoista oppilaitosyhteistyötä

Componenta tekee monimuotoista oppilaitosyhteistyötä perustuen vuosittaiseen suunnitelmaan, joka kattaa kaikki Componentan toimintamaat. Yhteistyömuodot ovat muun muassa valimo- ja konepajavierailuja, keskusteluja valikoitujen yliopistojen ja oppiaineiden professorien kanssa, kesätyöpaikkoja sekä harjoittelu- ja loppuyömahdollisuuksia.

Esimerkiksi Hollannissa, Componentan suunnitteluammattilaisia pyydetään säännöllisesti luennoimaan tekniikan alan opiskelijoille Eindhovenin ja Heerlenin yliopistoissa. Luennot pitävät sisällään esimerkiksi Six Sigmaan ja suunnittelun prosesseihin liittyviä aiheita.

“ Toimimme sidosryhmiemme kanssa avoimesti ja yhteistyötä tehden. Tuloksellisen toiminnan avulla luomme arvoa sidosryhmillemme.

“ Panostamme jatkuvasti työnantajamielikuvan kehittämiseen ja teemme aktiivisesti yhteistyötä oppilaitosten kanssa.

Arvoa sidosryhmille

Taloudellinen vastuu Componentassa on konsernin kilpailukyvyin ja kannattavuuden varmistamista, mikä hyödyttää myös sidosryhmiämme.

Kilpailukykyinen ja tuottava liiketoiminta, riittävät resurssit ja hyvä taloudenhoito luovat edellytykset myös muille vastuullisuuden osa-alueille sekä kestäväälle kehitykselle ja turvaavat yrityksen toimintaedellytykset nyt ja tulevaisuudessa.

Tuloksellisen toiminnan avulla luomme lisäarvoa sidosryhmillemme. Componentan tärkeimmät sidosryhmät ovat asiakkaat, henkilöstö sekä omistajat ja sijoittajat. Niiden lisäksi sidosryhmiämme ovat rahoituslaitokset, materiaalitoimittajat ja alihankkijat sekä yhteiskunta, viranomaiset ja tuotantoyksiköidemme naapurusto.

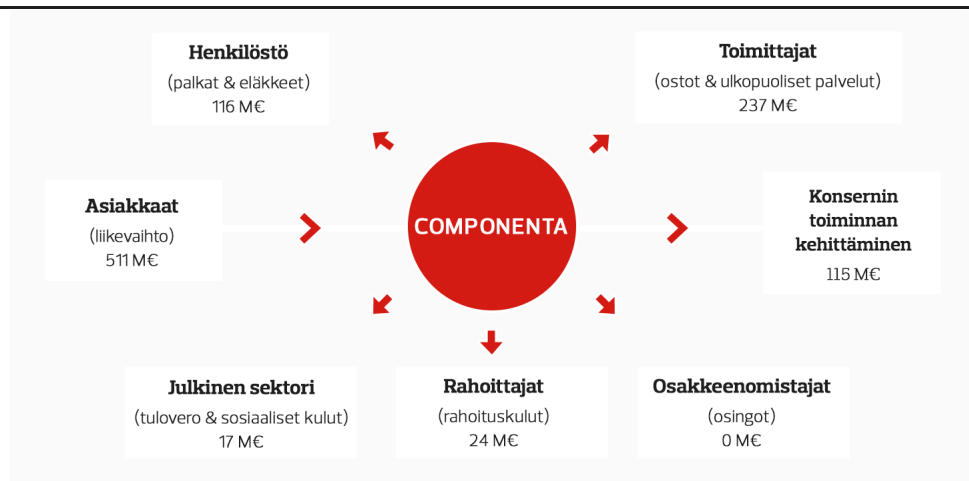
Toimimme sidosryhmiemme kanssa avoimesti ja yhteistyötä tehden ja vastaamme heidän odotuksiinsa.

Käymme jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa ja huomioimme heiltä saatavan palautteen toiminnassamme ja sen kehittämisessä.

Asiakkailta vuonna 2013 saamamme palaute kertoi, että he arvostavat Componentan osaamista ja kykyä tarjota kilpailukykyisiä valuratkaisuja. Jatkamme edelleen vuonna 2014 kehitystoimenpiteitä suunnittelun, laadun ja toimitusvarmuuden lisäämiseksi ja asiakastyytyvyyden varmistamiseksi.

Componenta on toimintamaissaan mukana monien oman toimialansa yhteistyöelimissä ja -projekteissa. Osallistumme myös jatkuvasti erilaisiin kehitysprojekteihin yhdessä muiden yritysten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Taloudellisen lisäarvon jakautuminen

Tärkeimmät sidosryhmämme

- Asiakkaat
- Henkilöstö
- Omistajat ja sijoittajat

Kannattavuuden parantaminen

Vuoden aikana toteutettiin hyvin tuloksin useita toimenpiteitä kannattavuuden parantamiseksi.

Konsernin tasetta ja rahoitusasema vahvistettiin elokuussa 2013 toteutetuilla pääomamarkkinaoperaatioilla. Osakeannilla, hybridilainalla ja kahdella joukkovelkakirjalainalla kerättiin pääomaa yhteensä 77,3 Me, jotka käytettiin 29.9.2013 erääntyneen joukkovelkakirjalainan 2010 jälleenerahoittamiseen ja takaisinmaksuun, muiden korollisten velkojen lyhennyksiin sekä yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin.

Vuonna 2013 jatkoimme konserninlaajuiseen toiminnan tehostamisohjelmaan liittyviä toimenpiteitä kaikissa toimintamaissamme ja -yksiköissämme. Lokakuussa 2012 aloitettu tehostamisohjelma käsittää viisi osaohjelmaa kannattavuuden ja tuottavuuden lisäämiseksi tavoitteena saavuttaa 25 Me:n kustannussäästöt vuosina 2013 – 2014.

Tehostamisohjelma eteni hyvin ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Sitä laajennettiin syyskuussa 2013 uusilla kehitysprojekteilla tavoitteena 10 Me:n kannattavuusparannus valimoiden käyttöasteita nostamalla ja tuotannon prosesseja kehittämällä.

Toiminnan tehostamisohjelman eteneminen vuonna 2013

Alla olevaan taulukkoon on koottu tehostamisohjelman kehitysprojektit ja toimenpiteet eri toimintamaissamme ja -yksiköissämme vuonna 2013.

Maa ja yksikkö	Toteutuma, toimenpiteet vuonna 2013	Kokonaissäästötavoite 25Me + 10Me	
TURKKI Orhangazin valimo	Tehostamisohjelma tuottavuuden ja laadun parantamiseksi eteni suunnitellusti ja konsernin parhaita käytäntöjä hyödyntäen. Valimon kokonaistuottavuus kehittyi hyvin. <ul style="list-style-type: none"> Tuotannossa layout-muutoksia, tuoteparannuksia ja muut tehokkuutta lisäävät toimenpiteet Suunnittelun simulaatiokapasiteetin lisäys Valuhiekkajärjestelmän ja sulaton prosessiparannukset Tuotannon raaka-ainekäytön tehostaminen 	9 Me vuoden 2014 loppuun mennessä	
HOLLANTI Kalkki yksiköt	Tuottavuus parani kaikilla tuotantolinjoilla. Tehostamisohjelmaa kannattavuuden parantamiseksi laajennettiin. <ul style="list-style-type: none"> Tuotantoyksiköiden rakenneuudistus ml 55 työpaikan vähennys Kapasiteetin käyttöasteen ja tuottavuuden edelleen kehittäminen Uusmyynnin tehostaminen Asiakaspalvelun ja suunnittelutoimintojen keskittäminen Heerlenin valimon ympäristön hajuhaittoja vähentävän piippuinvestoinnin valmistelutyö 	5 Me vuoden 2014 loppuun mennessä	Yhteensä 10 Me vuonna 2015
RUOTSI, TURKKI Främmedastadin konepaja Orhangazin konepaja	Kannattavuuden parantamiseksi suurten sarjojen koneistustyö keskitettiin Orhangazin konepajaan. <ul style="list-style-type: none"> Orhangazin konepajan laajennus Tuotesiirrot Främmedastadista Orhangaziin Kehitysprojektit molempien konepajojen kustannustehokkuuden ja tuottavuuden lisäämiseksi 	3 Me vuoden 2014 loppuun mennessä	
SUOMI Pietarsaaren valimo, muut Suomen valimot	Rakenneuudistus Suomen valimoiden kannattavuuden parantamiseksi. Pietarsaaren valimon tuotantolinjan siirrettiin Porin valimoon ja Pietarsaaren valimo suljetaan lokakuussa 2014. <ul style="list-style-type: none"> Disa-tuotantolinjan siirto Porin valimoon Tuotesiirrot Turkin Orhangazin ja Suomen Porin valimoihin Käyttöasteen parantaminen ja kiinteiden kustannusten pienentäminen kaikissa Suomen valimoissa 	3 Me vuoden 2014 loppuun mennessä	
KONSERNI Hallinto, myynti ja suunnittelu	Kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta parannettiin ja kiinteitä kustannuksia leikattiin.	3 Me vuonna 2013	
RUOTSI Wirsson takomot	Tuottavuuden parantamiseksi Smedjebackenin takomon alasajo, tuotteet siirrettiin Arvikaan <ul style="list-style-type: none"> 41 työpaikan vähentäminen takomolliketoiminnasta Tuottavuuden kehittämisprojektit 	2 Me vuonna 2013	

“**Konserninlaajuinen tehostamisohjelma eteni vuonna 2013 odotusten mukaisesti.**

Vastuullinen johtaminen

Componentan tapa toimia (Componenta Way to Operate) ja ohje vastuullisista toimintatavoista (Code of Conduct) takaavat samanlaiset sisäiset prosessit ja käytännöt riippumatta yksikön ja toiminnon sijaintipaikasta tai -maasta.

Componenta on monikansallinen valuratkaisujen toimittaja. Noudatamme toiminnassamme voimassa olevia lakeja ja säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä toimintatapoja kaikissa toimintamaissamme. Konsernissa kaikille yhteiset One Componenta -toimintaperiaatteet ja -ohjeet, Componentan tapa toimia (Componenta Way to Operate) ja ohje vastuullisista toimintatavoista (Code of Conduct) takaavat samanlaiset sisäiset prosessit ja käytännöt riippumatta yksikön ja toiminnon sijaintipaikasta tai -maasta.

Kansainväliset ihmisoikeus- ja tasa-arvosopimukset ovat Componentan toimintakulttuurissa itsestään selvä lähtökohta, ja paikallista työlainsäädäntöä kunnioitamme kaikkialla ja kaikissa tilanteissa.

Componentan arvot, avoimuus, rehellisyys ja arvostus, ovat vahva perusta koko konsernin päivittäiselle toiminnalle ja yhteistyölle sidosryhmien kanssa.

“ Kansainväliset ihmisoikeus- ja tasa-arvosopimukset toimivat lähtökohtana koko toimintakulttuurillemme.

Avoimuus on meille valmiutta uusille asioille, kehitykselle ja muutoksille, ja siten toimintamme jatkuvalle parantamiselle. **Rehellisyydellä** tarkoitamme, että olemme rehellisiä itseämme ja muita kohtaan, ja pidämme sen minkä lupaaamme. **Arvostuksemme** näkyy siinä, että yhteistyö kaikkien sidosryhmiemme kanssa perustuu luotamukselle ja keskinäiselle kunnioitukselle.

Componenta Oyj:n hallinto ja johtaminen perustuvat Suomen lakeihin, yhtiöjärjestykseen sekä Helsingin pörssin ja Suomen Finanssivalvonnan sääntöihin, määräyksiin ja ohjeisiin. Componenta noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää, jolla varmistamme yhtiön liiketoimintaan vaikuttavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja seurannan. Sen avulla voimme ennakoida liiketoimintaan vaikuttavat uhkat ja mahdollisuudet ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuuden.

GRI-taulukko

GRI-ohjeiston kohta	Raportointi	Sijainti vuosikertomuksessa 2013	Kommentit
PERUSSISÄLTÖ			
1. STRATEGIA JA ANALYYSI			
1.1 Ylimmän johdon katsaus	Kyllä	Toimitusjohtajan katsaus	
1.2 Olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kuvaus	Kyllä	Vastuullisuus www.componenta.com	
2. ORGANISAATION TAUSTAKUVAUS			
2.1-2.10 Perustiedot	Kyllä	Avainluvut Liiketoiminta Liiketoimintasegmentit Hallinnointiperiaatteet	
3. RAPORTIN MUUTTUJAT			
3.1-3.11; 3.13 Raportin kuvaus, laajuus ja rajaukset	Kyllä	Raportointiperiaatteet	
3.12 GRI-sisältöindeksi	Kyllä	GRI-taulukko	
4. HALLINTO, SITOUKSET JA YHTEISTYÖ			
Hallinto			
4.1-4.10 Hallinto	Kyllä	Hallinnointiperiaatteet	
Ulkopuoliset sitoumukset			
4.11 Varovaisuuden periaate	Kyllä	Riskienhallinta ja valvonta	
4.12 Ulkoiset periaatteet tai aloitteet, joihin organisaatio on sitoutunut	Kyllä		Componenta on sitoutunut teollisuuden energiansäästösopimukseen Suomessa ja Hollannissa
4.13 Jäsenyydet yhdistyksissä ja järjestöissä	Kyllä	www.componenta.com	
Sidosryhmätoiminta			
4.14-4.17 Sidosryhmävuorovaikutus	Kyllä	Arvoa sidosryhmille www.componenta.com	
JOHTAMISTAPA JA TUNNUSLUVUT			
1. TALOUDELLINEN VASTUU			

Johtamistavan kuvaus, taloudellinen vastuu	Kyllä	Vastuullisuus
Taloudellinen toiminta		
EC1 Tuotettu ja jaettu suora taloudellinen lisäarvo	Kyllä	Arvoa sidosryhmille
EC3 Organisaation eläkesitoumusten kattavuus	Kyllä	Tilinpäätöksen liitetieto 26. Eläkevelvoitteet ja muut työsuhde-etuudet
2. YMPÄRISTÖVASTUU		
Johtamistavan kuvaus, ympäristövastuu	Kyllä	Vastuullisuus Toiminnan ympäristövaikutukset
Materiaalit		
EN1 Materiaalien käyttö	Kyllä	www.componenta.com
EN2 Kierrätysmateriaalien käyttö	Kyllä	www.componenta.com
Energia		
EN3 Suora energiankulutus jaoteltuna primäärienergiälähteittäin	Kyllä	Toiminnan ympäristövaikutukset
EN4 Epäsuora energiankulutus	Kyllä	Toiminnan ympäristövaikutukset
Vesi		
EN8 Veden kulutus	Kyllä	www.componenta.com
Päästöt ja jätteet		
EN20 Päästöt ilmaan	Kyllä	www.componenta.com
EN21 Jätevedet	Kyllä	www.componenta.com
EN22 Jätteet	Kyllä	Vastuullisuus www.componenta.com
EN23 Ympäristöonnettomuudet ja -vuodot	Kyllä	www.componenta.com
Tuotteet ja palvelut		
EN26 Toimenpiteet tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutusten vähentämiseksi	Kyllä	Vastuullisuus
Määräystenmukaisuus		
EN28 Ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomukset	Kyllä	www.componenta.com
Muut ympäristövastuun tunnusluvut		
EN30 Ympäristökustannukset ja -investoinnit	Kyllä	Vastuullisuus Toiminnan ympäristövaikutukset

3. SOSIAALINEN VASTUU			
Henkilöstöä ja työolosuhteita koskevat käytännöt			
Johtamistavan kuvaus, henkilöstö ja työolosuhteet	Kyllä	Vastuullisuus Vastuullinen työnantaja	
Työllistäminen			
LA1 Työvoima jaotettuna työsuhteen, työsuhteen ja sukupuolen mukaan	Kyllä	Vastuullinen työnantaja	
LA2 Henkilöstön vaihtuvuus	Kyllä	Vastuullinen työnantaja	
Työterveys- ja turvallisuus			
LA7 Tapaturmat ja poissaolot	Osittain	Vastuullinen työnantaja	Poissaolot sairauden ja työtatapaturmien vuoksi
Koulutus			
LA11 Koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Kyllä	www.componenta.com	
Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet			
LA13 Hallintoelinten ja henkilöstöryhmien koostumus ja monimuotoisuus	Kyllä	Hallitus Johtoryhmä Vastuullinen työnantaja	
Ihmisoikeudet			
Johtamistavan kuvaus, yhteiskunnalliset vaikutukset	Kyllä	www.componenta.com	
Investointi- ja hankintakäytännöt			
HR2 Alihankkijoiden ja toimittajien ihmisoikeusarvioinnit	Osittain	www.componenta.com	Konsernin ostopoliittikka Code of Conduct
Syrjinnän kieltäminen			
HR4 Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät toimenpiteet	Kyllä	Vastuullisuus	
Yhteiskunnalliset vaikutukset			
Johtamistavan kuvaus, yhteiskunnalliset vaikutukset	Kyllä	Vastuullisuus	
Lahjonnan kieltäminen			
SO3 Korruption ja lahjonnan vastaisuuden koulutus	Osittain	Vastuullisuus	Code of Conduct
SO4 Korruptiotapausten yhteydessä toteutetut toimenpiteet	Kyllä	Vastuullisuus	
Tuotevastuu			
Tuote- ja palvelutiedot			
PR5 Asiakastyytyväisyys	Kyllä	Liiketoiminnan kehitys	

Raportointiperiaatteet

Componenta raportoi vastuullisuudestaan osana vuosikertomusta ja GRI:n G3-ohjeistusta noudattaen.

Componenta julkaisee vuosikertomuksen verkkoraporttina ensimmäistä kertaa vuodelta 2013. Vuosikertomus sisältää tiedot Componentan liiketoiminnasta, strategiasta ja tavoitteista sekä toiminnan tuloksista yritysvastuuseen liittyvät asiat eli toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset mukaan lukien. Tilinpäätös 2013 sisältäen hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen on liitetty verkkovuosikertomukseen pdf:nä.

Componenta raportoi toimintansa ympäristövaikutuksista ensimmäisen kerran vuonna 2003. Vuodesta 2006 lähtien vastuuraportointimme on kattanut kaikki kolme vastuullisuuden osa-alueita, ja tiedot on julkaistu erillisinä raporteina vuoteen 2010 asti. Vuodesta 2011 alkaen olemme raportoineet yritysvastuusta osana vuosikertomusta, sillä Componentassa vastuullisuus linkittyy suoraan yhtiön strategiaan ja tavoitteisiin ja on osa liiketoimintaa.

“ Raporttimme vuodelta 2013 täyttää GRI-ohjeiston sovellustason B vaatimukset

Vuoden 2013 vastuullisuutta koskevat tiedot on koottu Global Reporting Initiativen (GRI) G3-ohjeistusta noudattaen. Sosiaalisen vastuun luvut kattavat koko konsernin henkilöstön. Ympäristötiedot raportoimme niistä konsernin Suomessa, Turkissa, Hollannissa ja Ruotsissa sijaitsevista tuotantoyksiköistä, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Taloudellisen vastuun luvut on laadittu IFRS-standardeja noudattaen, ja ne on tilintarkastettu. Muilta osin raportin tiedot ovat varmentamattomia.

GRI-ohjeiston mukainen raportointi varmistaa raportoitujen tietojen luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden. Yritysvastuun asiantuntija Mitopro Oy on tarkastanut raportin GRI-ohjeiston vastaavuuden ja vahvistaa Componentan itsearviointin, että vuosikertomus 2013 täyttää GRI-ohjeiston sovellustason **B** vaatimukset.

Hallinnointi

Componentan hallinto ja johtaminen

Componenta-konsernin emoyhtiö on Componenta Oyj, Suomessa rekisteröity julkinen yhtiö, jonka osake on listattu Helsingin pörssissä. Componentan pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Componenta Oyj:n hallinto ja johtaminen perustuvat Suomen lakeihin, yhtiön yhtiöjärjestykseen sekä Helsingin pörssin ja Suomen Finanssivalvonnan sääntöihin ja määräyksiin. Componenta noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on saatavissa verkossa osoitteessa www.cgfinland.fi.

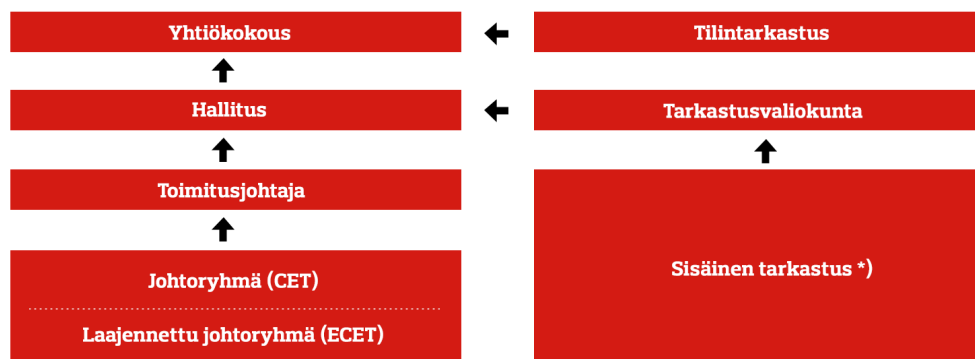
Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksessa 54 tarkoitettu Selvitys Componentan hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013 julkaistaan erillisenä kertomuksena Componentan internetsivulla osoitteessa

www.componenta.com ja tässä vuosikertomuksessa. Tämä vuosikertomuksen hallinnointi (Governance) -osion sisältö vastaa täysin mainittua erillistä selvitystä. Componenta Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta on kokouksessaan 3.2.2014 käsitellyt vuoden 2013 hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Componentan hallintoelimet

Componentassa ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Yhtiötä johtavat hallitus ja toimitusjohtaja. Konsernin johtoryhmä avustaa ja tukee toimitusjohtajaa hänen tehtävässään.

*) Componenta-konsernin taloushallinto suorittaa konserniyhtiöiden sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman puitteissa yhteistyössä ulkoisten tilintarkastajien kanssa.

Konsernitasolla operatiivisesta toiminnasta vastaa toimitusjohtaja. Tässä tehtävässä toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä. Divisioonaltasolla toiminnasta vastaavat divisioonien johtajat johtoryhmiensä avustamana.

Raportointirakenne

COMPONENTA-KONSERNI		
Valimodivisioona	Konepajadivisioona	Alumiinidivisioona ^{*)}
Orhangazi (TR) Weert (NL) Heerlen (NL) Högfors (FI) Pori (FI) Pietarsaari (FI) Suomivalimo (FI)	Orhangazi (TR) Främme stad (SE) Pistons (FI)	Manisa (TR) ^{**)} Manisa Wheels (TR)

^{*)} Divisioonat = raportointisegmentit

^{**)} Divisioonaan kuuluvat tuotantoyksiköt

Componenta raportoi tuloksesta ja liiketoiminnan kehityksestä yllä esitetyn divisioonarakenteen mukaisesti 1.1.2013 alkaen.

Yhtiökokous

Componentan ylin päätöksentekoeelin on yhtiökokous. Componentan yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista asioista, joita ovat muun muassa tilinpäätöksen vahvistaminen, voitonjaosta päättäminen sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinta.

Vuonna 2013 varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.3.2013 Helsingissä. Yhtiökokouksessa oli edustettuna 45,8 % yhtiön osakkeista ja äänistä. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 16.8.2013. Kokouksessa oli edustettuna 42,1 % osakkeista ja äänistä.

Hallitus

Varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain Componentan hallituksen, johon yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluu 3 - 7 jäsentä. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Riippumattomuus arvioidaan Suomen listayhtiöiden hallintokoodin suosituksen 15 mukaisesti.

Hallitus laatii itselleen kirjallisen työjärjestyksen. Hallituksen keskeisimmät tehtävät ovat:

- Valvoa Componentan johtamista ja toimintaa ja tehdä merkittävät strategiaan, investointeihin, organisaatioon, yritysjärjestelyihin ja rahoitukseen liittyvät päätökset.
- Nimitää toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet, hyväksyä organisaatorakenne ja kannustinjärjestelmien periaatteet.
- Varmistaa, että yhtiön kirjanpito, varainhoidon valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.
- Hyväksyä keskeiset toimintaperiaatteet ja arvot sekä vahvistaa vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja budjetit.
- Tehdä ehdotukset yhtiökokoukselle ja kutsua yhtiökokous koolle.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on paikalla ja joista yhden täytyy olla hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Componentan lakiasianjohtaja osallistuu hallituksen kokouksiin sihteerinä.

Hallitus arvioi toimintaansa puheenjohtajan johdolla vuosittain. Lisäksi hallitus tarkastaa konsernin hallinnointiperiaatteet vuosittain ja tekee niihin muutoksia tarvittaessa.

Vuonna 2013 yhtiökokous valitsi Componentan hallitukseen seuraavat kuusi jäsentä:

- Heikki Lehtonen, Componenta Oyj:n toimitusjohtaja
- Marjo Miettinen, EM Group Oy:n toimitusjohtaja
- Riitta Palomäki, Uponor Oyj:n talousjohtaja
- Matti Ruotsala, Fortum Oyj:n Power-divisioonan johtaja
- Tommi Salunen, Aava Advisors Oy:n puheenjohtaja ja partneri
- Harri Suutari, hallitusammattilainen

Hallituksen jäsenistä Marjo Miettinen, Riitta Palomäki, Matti Ruotsala, Tommi Salunen ja Harri Suutari ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että osakkeenomistajista. Heikki Lehtonen toimii Componentan toimitusjohtajana ja konsernijohtajana. Hän on myös merkittävä osakkeenomistaja hallinnoimiensa yhtiöiden kautta.

Hallituksen jäsenten laajempi esittely löytyy tämän verkkovuosikertomuksen osiosta [Hallitus](#).

Vuoden 2013 aikana hallitus kokoontui 19 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 97 %. Componentan lakiasianjohtaja Pauliina Rannikko osallistui hallituksen kokouksiin sihteerinä.

Hallitus arvioi toimintaansa puheenjohtajan johdolla joulukuussa 2013. Konsernin hallinnointiperiaatteet päivitettiin hallituksen kokouksessa 21.3.2013.

Componentan hallitus ja kokoukset 2013

Hallituksen jäsen		Läsnäolo hallituksen kokouksissa	Läsnäolo tarkastusvaliokunnan kokouksissa
Harri Suutari,	hallituksen puheenjohtaja	19/19	-
Lehtonen Heikki		19/19	-
Marjo Miettinen	tarkastusvaliokunnan jäsen *)	17/19	1/1
Riitta Palomäki	tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja	19/19	5/5
Matti Ruotsala	hallituksen varapuheenjohtaja	18/19	-
Tommi Salunen **)	tarkastusvaliokunnan jäsen	13/14	4/4
Hallituksen jäsen 22.3.2013 saakka			
Pii Kotilainen		5/5	-
Juhani Mäkinen		4/5	1/1

*) Jäsen 22.3.2013 saakka,

**) Uusi jäsen 22.3.2013 alkaen

Hallituksen valiokunnat

Componentalla on hallituksen tarkastusvaliokunta. Hallitus valitsee varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä keskuudestaan valiokunnan puheenjohtajan ja jäsenet vuodeksi kerrallaan. Tarkastusvaliokunnan jäseniä valittaessa otetaan huomioon tarkastusvaliokunnan jäseniä koskevat pätevyysvaatimukset.

Vuonna 2013 hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Riitta Palomäen ja jäseneksi Tommi Salusen. Tarkastusvaliokunnan molemmat jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi valiokunnan työstä hallitukselle valiokunnan kokousta seuraavassa hallituksen kokouksessa. Tarkastusvaliokunnan kokousten kutsu ja materiaalit lähetetään kaikille hallituksen jäsenille, joilla on oikeus osallistua tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen. Tarkastusvaliokunnan tehtävät ovat:

- Seurata ja valvoa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja varmistaa että raportointiprosessi tuottaa oikeaa tietoa, sekä hyväksyä tärkeät laskentaperiaatteet.
- Tarkastaa ja valvoa vuosikertomusten ja tilinpäätösten sekä osavuositarkastusten laatua ja oikeellisuutta.
- Seurata yhtiön taloudellista tilaa ja rahoituksen riittävyttä ja valmistella asioita ja ehdotuksia hallitukselle tarpeen mukaan.
- Seurata konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen sekä riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, suunnitelmia ja prosesseja.
- Tarkastaa yhtiön antama Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.
- Tarkastaa ulkoisen tilintarkastuksen suunnitelma ja seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäateistä tilintarkastusta, hyväksyä ulkoisen tilintarkastuksen budjetti sekä uudet toimeksiannot, jotka ylittävät tarkastusvaliokunnan erikseen asettamat rajat.

- Tavata ulkoinen tilintarkastaja neljännesvuosittain ja tarkastaa kaikki ulkoisen tilintarkastajan antamat olennaiset raportit.
- Arvioida tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta, erityisesti sen tarkastettaville yrityksille tarjoamia palveluita.
- Valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus.
- Tavata yrityksen johtoa, toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa sekä riskienhallinnasta vastaavia henkilöitä.

Vuonna 2013 tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa ja tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100 %. Tarkastusvaliokunnan sihteerinä toimi Componentan talousjohtaja Mika Hassinen. Valiokunnan kokouksiin osallistuivat säännöllisesti myös toimitusjohtaja ja tilintarkastajat sekä riskienhallinnasta vastaava lakiasiaintojohtaja.

Tarkastusvaliokunta arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekee niitä koskevan itsearviointin kerran vuodessa. Tarkastusvaliokunta arvioi vuoden 2013 toimintaansa puheenjohtajan johdolla joulukuussa 2013.

Toimitusjohtaja

Hallitus nimitää toimitusjohtajan ja päättää toimitusjohtajan palkasta ja muusta palkitsemisesta. Toimitusjohtaja vastaa Componentan liiketoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimitusjohtaja valmistelelee ja esittelee hallituksen kokouksessa käsiteltävät asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Hän raportoi hallitukselle mm.

yhtiön taloudellisesta tilasta, liiketoimintaympäristöstä ja muista merkittävistä asioista. Toimitusjohtaja on Componentan johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän puheenjohtaja.

Componentan toimitusjohtaja on DI Heikki Lehtonen, s. 1959. Hän on toiminut Componentan toimitusjohtajana vuodesta 1993 alkaen.

Johtoryhmä

Componentan johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa Componentan johtamisessa ja kehittämisessä. Johtoryhmän jäsenten nimittämisestä ja heidän työsuhteidensa ehdoista päättää konsernin hallitus toimitusjohtajan esityksen perusteella konsernissa käytössä olevan "yksi yli yhden" -hyväksymisperiaatteen mukaisesti.

Componentan johtoryhmän jäseniä ovat tärkeimpien konsernitason toimintojen vastuunalaiset johtajat ja operatiivisten toimintojen johtamisesta vastaavat johtajat. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa. Sen keskeisiä tehtäviä on edistää konsernin pitkän aikavälin liiketoimintatavoitteiden saavuttamista ja lisäarvon tuottamista sekä liiketoiminnan kehitystä, varmistaa toiminnan tehokkuus kaikkialla konsernissa, kehittää johtamiskäytäntöjä ja edistää yhteisiä toimintamalleja ja -periaatteita.

Vuoden 2013 lopussa konsernin johtoryhmän muodostivat toimitusjohtaja Heikki Lehtonen, Konepajadivisioonan johtaja Juha Alhonoja, talousjohtaja Mika Hassinen, Valimodivisioonan johtaja Olli Karhunen, myynti- ja tuotekehitysjohtaja Furio Scolaro (1.6.2013 alkaen), henkilöstö- ja sisäisen viestinnän johtaja Anu Mankki, lakiasianjohtaja Pauliina Rannikko ja Alumiinidivisioonan johtaja Sabri Özdoğan.

Myynti- ja asiakaspalvelujohtaja ja johtoryhmän jäsen Antti Lehto erosi Componentan palveluksesta 31.5.2013 siirtyäkseen toisen työnantajan palvelukseen.

Johtoryhmän jäsenten laajempi esittely löytyy tämän verkkovuosikertomuksen osiosta [Johtoryhmä](#).

Vuonna 2013 johtoryhmä keskittyi konserninlaajuisen tehostamisohjelman ja siihen liittyvien tuottavuutta ja kustannustehokkuutta parantavien projektien toteuttamiseen sekä konsernin strategian päivittämiseen.

Laajennettu johtoryhmä

Componentan laajennetun johtoryhmän tehtävänä on divisioonien taloudellisen ja toiminnallisen kehityksen seuranta sekä tarvittavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus.

Vuonna 2013 laajennettuun johtoryhmään kuuluivat konsernin johtoryhmän jäsenten lisäksi Suomen valimoista vastaava Seppo Erkkilä, Turkin Orhangazin valimon johtaja Ömer Lütfi Erten ja Hollannin Heerlenin valimon johtaja Patrick Steensels, joka vastaa myös Componentan Hollannin toimintojen koordinoinnista.

Palkka- ja palkkioselvitys 2013

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitseminen

Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan palkkiot

Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuonna 2013 yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 60 000 euroa, hallituksen jäsenille 30 000 euroa ja hallituksen alaisten valiokuntien jäsenille 5 000

euroa, ja että matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2013 vuosipalkkioina yhteensä 220 000 euroa. Hallituksen jäsenet eivät kuulu Componentan osakepohjaisen palkitsemisjärjestelmän tai eläkejärjestelmien piiriin.

Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan palkkiot

Hallitus 2013		Palkat ja palkkiot luontoisetuineen, 1 000 e
Suutari Harri	puheenjohtaja	60
Ruotsala Matti	varapuheenjohtaja	30
Lehtonen Heikki	jäsen	30
Miettinen Marjo	jäsen	30
Palomäki Riitta	jäsen, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja	35
Salunen Tommi	jäsen, tarkastusvaliokunnan jäsen	35
Yhteensä		220

Toimitusjohtajan ja johdon palkitseminen

Componentan hallitus päättää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkasta ja muusta palkitsemisesta sekä konsernin johtoryhmän jäsenten työsuhteiden ehdoista toimitusjohtajan esityksen perusteella konsernissa käytössä olevan "yksi yli yhden" -hyväksymisperiaatteen mukaisesti.

Palkitsemisjärjestelmät

Hallitus tarkastelee vuosittain kokonaispalkitsemisen markkinakilpailukykyisyyden, käytettävät instrumentit sekä niiden painoarvot ja tavoitteet eri kohderyhmien palkitsemisessa.

Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä

Lyhyellä aikavälillä (1 kalenterivuosi) tapahtuva palkitseminen on sidottu mitattavissa oleviin henkilökohtaisten ja liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen vuositasona.

Pitkän aikavälin osakepohjainen palkitsemisjärjestelmä

Hallitus päättää pitkän aikavälin osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä osana kokonaisvaltaista palkitsemistarkastelua ja johtaa niiden toteuttamista.

Vuodelle 2013 on vahvistettu konsernin avainhenkilöille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestelmä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, kalenterivuosi 2013, jonka ansaintakriteeri on Componenta-konsernin tulos rahoituserien jälkeen.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2013 maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluontoiset maksut. Osakkeita ei saa luovuttaa noin kahden vuoden sitouttamisjakson aikana. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitseminen ja etuudet

Johtoryhmän jäsenten kiinteä rahapalkka sisältää korvauksen mahdollisesta Componenta-konsernin sekä osakkuusyhtiöiden hallitustyöskentelystä.

Lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmasta maksettava taloudellisiin ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin sidottu maksimiansaintamahdollisuus on positiokohtainen ja keskimäärin noin 40 % henkilön vuosiansioista.

Pitkän aikavälin osakepohjaisen palkitsemisjärjestelmän palkkiomahdollisuus yhdeltä ansaintajaksolta on keskimäärin 30 – 40 % henkilön vuosiansioista.

Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja lisäsairaskuluvakuutukseen lakisääteisen työterveysluonnon lisäksi.

Johtoryhmän jäsenet ovat myös oikeutettuja autoetuun osana kokonaiskompensaatiota.

Eläkesopimukset

Konsernin johtoryhmän Suomessa työskenteleville suomalaisille jäsenille mukaan lukien toimitusjohtaja maksetaan lisäeläke, joka on 6 % perusvuosiansioista. Konsernin toimitusjohtajan sijaisena toimivan talousjohtajan osalta lisäeläkkeestä yhtiön vuotuiset maksut vastaavat yhtä hänen bruttomääräistä kokonaiskuukausipalkkaansa.

Toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot

2013	Palkat ja palkkiot luontoisetuineen, 1 000 e	Bonukset, 1 000 e	Vapaaehtoiset eläke-etuudet, 1 000 e	Irtisanomisten yhteydessä suoritettut etuudet, 1 000 e	Osakeperusteiset maksut, 1 000 e	Yhteensä, 1 000 e
Toimitusjohtaja, Lehtonen Heikki	319	-	64	-	-	383
Toimitusjohtajan sijainen, Hassinen Mika	226	-	15	-	-	241
Muut johtoryhmän jäsenet	984	-	45	-	-	1 029
Yhteensä	1 529	-	124	-	-	1 653

Toimitusjohtaja Heikki Lehtosen työsuhteen ehdot

Rahapalkka ja luontoisedut	Kokonaispalkka 25 000 euroa kuukaudessa, joka koostuu rahapalkasta ja luontoiseduista (vapaa autoetu ja puhelinetu).
Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä	Toimitusjohtaja ei kuulu lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmään, mikä on huomioitu hänen pitkän aikavälin palkitsemisessaan.
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät	Toimitusjohtaja on ollut oikeutettu konsernin pitkän aikavälin osakepohjaiseen palkkio- ja kannustinjärjestelmään
Eläke	Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja hänellä on lisäeläkesopimus. Vakuutus sisältää vanhuuseläkkeen eläkeiässä, vapaakirjaoikeuden vakuutetun työsuhteen päättyessä ennen vakuutus sopimuksen mukaista vanhuuseläkeikää ja työkyvyttömyysturvan sekä työsuhde-, vapaakirja- ja eläkeaikaisen henkivakuutusturvan. Tätä etuutta kartutettiin 19 000 eurolla vuonna 2013. Tämän lisäksi toimitusjohtajalla on erillinen eläkekapitalisaatiosopimus, jonka mukaan eläke alkaa 63 vuoden iässä ja päättyy 68 vuoden iässä tai kun kapitalisaatiosopimuksen säästöt on käytetty loppuun. Eläkekapitalisaatiosopimus solmittiin vuonna 2013 ja kapitalisaatiosopimuksen säästöjä kartutettiin 45 000 eurolla vuonna 2013. Componenta Oyj:n hallitus vahvistaa maksun vuosittain. Lopullinen eläke lasketaan vuosittain jakamalla jäljellä olevien säästöjen määrä jäljellä olevien eläkekuukausien määrällä.
Toimisuhteen päättäminen	Toimitusjohtajan sopimus on yhtiön puolelta irtisanottavissa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla ja toimitusjohtajan puolelta kuuden kuukauden irtisanomisajalla. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu erilliseen korvaukseen irtisanomisen johdosta muutoin kuin irtisanomisajan sopimuksen mukaiseen palkkaan ja luontoisetuihin sekä lisäeläkkeeseen eläkesopimuksen vapaakirjaperiaatteiden mukaisesti.

Riskienhallinta ja valvonta

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Componentan taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että raportointi on luotettavaa ja että soveltuvia lakeja ja säännöksiä on noudatettu.

Componenta laatii taloudellisen raportointinsa kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS), uuden arvopaperimarkkinalain, kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti noudattaen samalla Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä.

Valvontaympäristö

Componentan sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konserni toimii strategiaa toteuttaen tehokkaasti ja tuloksellisesti, että riskienhallinta on asianmukaisesti ja riittävästi järjestetty ja että taloudellinen ja toiminnasta raportointi on luotettava. Valvonnan perustana ovat Componentan arvot sekä yhtiön toimintaperiaatteet, -politiikat ja menettelyohjeet (Componenta Way To Operate, Disclosure Policy ja Code of Conduct). Sisäinen valvonta on osa johtamista, hallinnointia ja päivittäistä toimintaa.

Taloudellinen raportointi ja valvonta perustuvat vuosittain tehtäviin ja vahvistetaviin budjetteihin ja kuukausittaiseen tulosraportointiin. Taloudellisesta raportointiprosessista ja siihen liittyvistä yhtenäisistä ja säännöllisesti päivitettävistä ohjeista vastaa konsernilaskenta. Yksiköiden ja divisioonien controllerit ja johto vastaavat, että raportointi tehdään annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Avoin ja riittävä viestintä varmistaa tehokkaan ja toimivan valvontaympäristön. Tietoa raportoinnin työkaluista sekä talousraportoinnin ohjeet ja periaatteet on jaettu kaikille talousraportointiin osallistuville ja ne ovat saatavilla myös konsernin intranetissä. Tulevista IFRS- ja laskentaperiaatteiden muutoksista, uusista raportointivaatimuksista yms. informoidaan

talousorganisaatiota säännöllisesti. Konsernin talousjohtaja raportoi sisäiseen valvontaan liittyvistä asioista säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle

Hallituksen asettama tarkastusvaliokunta valvoo konsernin taloudellista raportointiprosessia sekä seuraa sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, ja raportoi siitä hallitukselle.

Valvonta

Componentan toiminnan tuloksellisuutta ja tehokkuutta sekä taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla säännöllisesti. Taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan toimenpiteiden tehokkuutta valvovat hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, johtoryhmä ja operatiiviset johtoryhmät.

Konserninlaajuiset yhtenäiset toimintatavat kattavat myös raportoinnin, jota koskevat ohjeet on koottu konsernilaskennan ylläpitämään Controller's Manualiin. Konsernilaskenta on määritelty raportointiprosessin kattavat kontrollitoimenpiteet ja jakanut vastuut niiden toteuttamisesta.

Kullakin operatiivisella liiketoimintayksiköllä on omat controllerinsa, jotka vastaavat niiden talousraportoinnista yhdessä yksikön johdon kanssa. Kunkin liiketoimintayksikön ja divisioonan johtoryhmä analysoi oman talousraporttinsa, mukaan lukien volyymit, tuotot, kustannukset, kannattavuuden ja käytöpääoman, kuukausittain ennen konsernin johtoryhmän raportointikokousta.

Konsernin tuloksen lopullisesta arvioinnista vastaa hallitus.

Sisäinen tarkastus

Componenta-konsernin sisäistä tarkastusta toteutetaan hallituksen hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti, jotka perustuvat konsernin sisäiseen raportointiin ja tarkastusvaliokunnan hyväksymään vuosittaiseen tilintarkastussuunnitelmaan.

Componenta-konsernin taloushallinto suorittaa konserniyhtiöiden sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman puitteissa yhteistyössä ulkoisten tilintarkastajien kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla säännöllisesti. Raportteihin sisältyvät toteutuneet tiedot, budjetit ja ajantasaiset ennusteet kuluvalle vuodelle.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää ja sillä pyritään varmistamaan yhtiön liiketoimintaan vaikuttavien riskien tunnistaminen, arviointi ja seuranta. Sen avulla pyritään ennakoimaan liiketoimintaan vaikuttavat uhkat ja mahdollisuudet ja varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuus.

Hallitus vahvistaa periaatteet ja vastuut riskienhallinnalle. Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Toimitusjohtaja valvoo riskienhallintaohjelman toteutumista siten, että se keskittyy paikallisen ja operatiivisen toiminnan kannalta olennaisiin asioihin. Johtoryhmä osallistuu riskien tunnistamiseen, arviointiin, vastuuttamiseen ja kontrollointiin.

Lakiasiaintoimitusjohtaja vastaa Componentan yleisestä riskienhallinnan kehittämisestä ja talousjohtaja vastaa taloudellisiin riskeihin liittyvästä riskienhallinnan kehittämisestä.

Liiketoimintojen johdon tehtävänä on tunnistaa ja hallita oman liiketoiminta-alueensa riskejä osana operatiivista toimintaansa.

Jokainen työntekijä vastaa omaan työhönsä liittyvien ja muutoin hallitsemiensa riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja raportoinnista omalle esimiehelleen.

Componenta-konsernin liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä hallitaan Componentan hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Konsernirahoitus hallinnoi rahoitusriskejä sekä turvaa osaltaan oman ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden kilpailukykyisin ehdoin. Samalla konsernirahoitus vastaa myös rahavarojen hallinnoinnista ja suojauksesta.

Konsernin johtoryhmä käy vuosittain läpi riskienhallintaprosessin (ERM) ja seuraa säännöllisesti toiminnan merkittävimpiä riskejä. Riskienhallintaprosessin mukaisesti liiketoimintojen johto käy vuosittain läpi operatiivisten toimintojen riskit ja raportoi prosessin keskeiset tulokset konsernin johtoryhmälle. Riskienhallintaprosessissa riskit tunnistetaan ja arvioidaan sekä päätetään niihin liittyvistä korjaavista toimenpiteistä.

Vuonna 2013 konsernin johtoryhmä kävi läpi vuosittaisen riskienhallintaprosessin (ERM), jossa tunnistettiin ja arvioitiin riskit ja päätettiin niihin liittyvistä toimenpiteistä.

Tilintarkastus

Varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan ja päättää tilintarkastajalle maksettavista palkkioista. Yhtiössä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Suomen Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Voimassa olevien tilintarkastussäännösten mukaisten tehtävien lisäksi tilintarkastaja raportoi säännöllisesti Componentan tarkastusvaliokunnalle ja tarvittaessa Componentan hallitukselle.

Tilintarkastajan peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto voi päävastuullisen tilintarkastajan osalta olla enintään 7 vuotta.

Vuonna 2013 Componentan varsinaisena tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana oli Jan Holmberg. Yhtiökokouksen 22.3.2013 päätöksen mukaan tilintarkastajalle maksetaan palkkio laskun mukaan. Suoriteperusteiset palkkiot Componenta-konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastajille olivat 577 000 euroa, jotka koostuivat tilintarkastuksen palkkioista, 497 000 euroa, ja muiden palveluiden palkkioista, 80 000 euroa.

Tiedottaminen

Tiedot Componentasta ja yhtiön hallinnoinnista esitetään yhtiön internetsivuilla. Kaikki Componentan julkistamat tiedotteet ja raportit ovat saatavissa yhtiön internetsivuilla heti niiden julkaisun jälkeen.

Componentan hallinnointiperiaatteet kokonaisuudessaan, erillinen Selvitys Componentan

hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä Palkka- ja palkkioselvitys ovat luettavissa osoitteessa www.componenta.com.

Hallitus

Vuonna 2013 Componentan hallitukseen kuului kuusi jäsentä.

Harri Suutari

s. 1959, insinööri
Hallituksen jäsen vuodesta 2012,
puheenjohtaja 2012 -

Päätöimi

Hallitusammattilainen 2012 -

Keskeinen työkokemus

PKC Group Oyj:n toimitusjohtaja 2008 - 2012
PKC Oyj:n toimitusjohtaja 2002 - 2005
Ponsse Oyj:n toimitusjohtaja 1994 - 2000

Kajaani Automaatiikka Oy:n toimitusjohtaja 1984 - 1996

Luottamustoimet

Alma Media Oyj:n ja Tulikivi Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Oy M-Filter Ab:n ja PKC Group Oyj:n hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

213 150 kpl

Matti Ruotsala

s. 1956, DI
Hallituksen jäsen vuodesta 2012,
varapuheenjohtaja 2013 -

Päätöimi

Fortum Oyj, Power-divisioonan johtaja 2009 -

Keskeinen työkokemus

Fortum Power and Heat Oy:n Generation-
liiketoimintayksikön johtaja 2007 - 2009
Oy Valtra Ab:n toimitusjohtaja 2005 - 2007 ja AGCO
Corporationin johtaja 2005 - 2007

Konecranes Oy:n operatiivinen johtaja ja toimitusjohtajan sijainen
2001 - 2005,

Konecranes Oy:ssä ja Kone Oyj:ssä useita johto- ja
pääliiketohtavia 1982 - 2001

Luottamustoimet

Kemijoki Oy:n ja PKC Group Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Oy Halton Group Ltd:n ja Teollisuuden Voima Oyj:n hallituksen
jäsen

Componentan osakkeita

20 000 kpl

Heikki Lehtonen

s. 1959, DI
Hallituksen jäsen vuodesta 1987

Päätöimi

Componenta-konsernin toimitusjohtaja 1993 -

Keskeinen työkokemus

Santasalo-Vaihteet Oy:n toimitusjohtaja 1987 - 1994
Erilaisia johto- ja asiantuntijatehtäviä JOT-Yhtiöt Oy:ssä 1980
- 1987

Luottamustoimet

Pöyry Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja
Otava Oy:n ja Suomen Pörssisäätiön hallituksen jäsen
Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA:n valtuuskunnan jäsen

Componentan osakkeita

7528 492 kpl

Marjo Miettinen

s. 1957, KM
Hallituksen jäsen vuodesta 2004

Päätoimi
EM Group Oy:n toimitusjohtaja 2006 -

Keskeinen työkokemus
Ensto Oy:n johto- ja asiantuntijatehtäviä 1989 - 2001 ja hallituksen puheenjohtaja 2002 - 2006

Luottamustoimet

Teleste Oy:n ja Teknari Oy:n hallituksen puheenjohtaja
EM Group Oy:n, Ensto Oy:n, Efore Oy:n ja TTY-säätiön hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

45 000 kpl

Riitta Palomäki

s. 1957, KTM
Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Päätoimi
Uponor Oy:n talousjohtaja 2009 -

Keskeinen työkokemus
Kuusakoski Group Oy:n talousjohtaja 2003 - 2009
ABB Oy:n johtaja, Controlling 2001 - 2003

Konecranes Oy:n talousjohtaja, Standardinostolaitteet - yksikkö 1997 - 2001

ABB Service Oy:n talousjohtaja 1991 - 1997
ABB Industry Oy:ssä johtaja- ja päällikkötason tehtäviä tietohallinnossa 1983 - 1991

Componentan osakkeita

10 000 kpl

Tommi Salunen

s. 1972, KTM
Hallituksen jäsen vuodesta 2013

Päätoimi
Aava Advisors Oy:n puheenjohtaja ja partneri 2012 -

Keskeinen työkokemus
Carnegie Investment Bank Ab:n Helsingin investointipankin johtaja 2010 - 2012 ja johtaja-neuvonantaja 2008 - 2010

Kaupthing Bank Oy:n toimitusjohtaja 2006 - 2007
Asiantuntijatehtäviä Nordeassa 1998 - 2006

Luottamustoimet

Staffpoint Holding Oy:n hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

20 000 kpl

Johtoryhmä

Vuonna 2013 Componentan johtoryhmässä oli kahdeksan henkilöä.

Heikki Lehtonen

s. 1959, DI
Toimitusjohtaja 1993 -

Keskeinen työkokemus

Santasalo-Vaihteet Oy:n toimitusjohtaja 1987 - 1994
JOT-Yhtiöt Oy:n johto- ja asiantuntijatehtäviä 1980 - 1987

Componentan osakkeita
7 528 492 kpl

Juha Alhonoja

s. 1975, TkL
Johtaja, Konepaja-divisioona 2012 -

Keskeinen työkokemus

Componentan koneistusteknologian johtaja 2009 - 2012
Gardner Denver Oy:n tuotantojohtaja 2008
Componenta-konsernin eri yksiköiden johto- ja kehitystehtäviä Suomessa, Ruotsissa ja Hollannissa 2001 - 2008

Componentan osakkeita
1 400 kpl

Mika Hassinen

s. 1969, KTM, MMM
Talousjohtaja 2008 - , toimitusjohtajan sijainen 2012 -

Keskeinen työkokemus

Stora Enso Oy:n talousjohtaja, Markkinapalvelut 2005 - 2007
Stora Enso Oy:n, Deutsche Bank AG Ltd:n ja McKinsey & Co:n johto- ja asiantuntijatehtäviä 1996 - 2005

Componentan osakkeita
13 500 kpl

Olli Karhunen

s. 1959, DI
Johtaja, Valimodivisioona 2012 -

Keskeinen työkokemus

Componentan Valimot-divisioonan johtaja 2006 - 2010,
Suomen toimintojen johtaja 2011, johtaja, toimintojen kehitys
2012
Componenta-konsernin ja eri divisioonien sekä yksiköiden
johto- ja asiantuntijatehtäviä 1990 - 2006
Kuusakoski Oy:n ja VTT:n asiantuntija- ja muita tehtäviä 1984
- 1990

Componentan osakkeita
15 115 kpl

Anu Mankki

s. 1963, FM
Henkilöstöjohtaja 2005 -

Keskeinen työkokemus

Metso Oyj:n henkilöstön kehittämisjohtaja 2003 - 2005
Metso Oyj:n, Metso Paperin ja Valmet Paperikoneet Oy:n
HR:n johto- ja asiantuntijatehtäviä Suomessa ja ulkomailla
1988 - 2003

Componentan osakkeita
2 800 kpl

Pauliina Rannikko

s. 1970, OTK, KTM
Lakiasianjohtaja 2010 -

Keskeinen työkokemus

Onninen Oy:n General Counsel 2007 - 2010
Finnair Oy:n ja asianajotoimisto Roschierin johto- ja
asiantuntijatehtäviä 1997 - 2007

Componentan osakkeita
600 kpl

Furio Scolaro

s. 1962, DI
Myynti ja tuotekehitysjohtaja 2013 -

Keskeinen työkokemus

Useita myynnin johtotehtäviä Componentassa Ranskassa
2009 lähtien, viimeksi myyntijohtaja, rakennus- ja
kaivosteollisuus 2012 - 2013
SNECIn (Ranska) avainasiakaspäällikkö 1997 - 2009
Labinalin (Italia) myyntitoimiston päällikkö 1991 - 1997
Valeon (Ranska) projektipäällikkö 1989 - 1991

Componentan osakkeita
400 kpl

Sabri Özdoğan

s. 1975, Insinööri
Johtaja, Alumiini-divisioona 2012 -

Keskeinen työkokemus

Componentan Manisa Wheels -yksikön johtaja 2008 - 2012,
vannetuotannon päällikkö 2006 - 2008
Döktas AS:n Manisan suunnittelun esimies ja
apulaispäällikkö 2004 - 2006, suunnitteluinsinööri 1999 - 2004

Componentan osakkeita
513 kpl

Tilinpäätös 2013

Tiedot Componentan toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta

Olemme julkaisseet vuodelta 2013 taitetun tilinpäätöksen, joka antaa tietoa Componentan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös 2013 sisältää konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen sekä hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.

Voit ladata tilinpäätöksen PDF:nä oheisesta linkistä.

Lisäksi olemme koonneet tähän verkkovuosikertomukseen lyhyesti vuoden 2013 **Keskeisiä talouslukuja**.

Keskeisiä talouslukuja

2013 lyhennetty tuloslaskelma, tase ja rahavirtalaskelma sekä konsernin kehityslukuja 2009 - 2013

Konsernin tuloslaskelma 1.1.-31.12.

Me	2013	2012
Liikevaihto	510,5	544,8
Liiketoiminnan muut tuotot	5,9	2,3
Liiketoiminnan kulut	-483,2	-525,3
Poistot ja arvonalenemiset	-18,4	-17,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,2
Liikevoitto	14,9	4,0
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-24,5	-29,4
Tulos rahoituserien jälkeen	-9,6	-25,4
Tuloverot	-6,0	1,4
Tilikauden voitto	-15,5	-24,0

Konsernin tuloslaskelma ilman kertaluonteisia eriä 1.1.-31.12.

Me	2013	2012
Liikevaihto	510,5	544,8
Liiketoiminnan muut tuotot	5,7	1,0
Liiketoiminnan kulut	-480,1	-519,6
Poistot ja arvonalenemiset	-18,0	-16,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,2
Liikevoitto	18,2	10,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-24,4	-27,7
Tulos rahoituserien jälkeen	-6,2	-17,6
Tuloverot	-4,5	0,1
Tilikauden voitto	-10,7	-17,6

Konsernin tase 31.12.

Me	2013	2012
Varat		
Pitkäaikaiset varat	344,1	340,5
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	63,1	65,2
Muut lyhytaikaiset varat	44,7	54,7
	107,8	119,8
Varat yhteensä	452,0	460,4
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma	85,2	83,4
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	136,4	202,4
Korottomat velat	21,7	21,4
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	103,3	54,7
Korottomat velat	105,4	98,6
	366,8	377,0
Oma pääoma ja velat yhteensä	452,0	460,4

Konsernin rahavirtalaskelma 1.1.-31.12.

Me	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta, rahoituseriä ja veroja	28,6	22,7
Käyttöpääoman muutokset	2,6	-1,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	31,2	21,7
Liiketoiminnan nettorahavirta	2,2	-8,7
Investointien nettorahavirta	-15,7	-19,2
Rahoituksen nettorahavirta	3,0	5,9
Rahavarojen muutos	-10,5	-22,0

Konsernin kehitys 2009–2013

Me	2009	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto	299,6	451,6	576,4	544,8	510,5
Liikevoitto	-15,4	13,5	22,5	4,0	14,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-21,8	-23,5	-25,9	-29,4	-24,5
Tulos rahoituserien jälkeen	-37,2	-10,0	-3,4	-25,4	-9,6
Tilikauden tulos	-28,7	-7,5	-3,1	-24,0	-15,5
Tilaukanta kauden lopussa	58,8	94,6	99,5	82,9	87,3
Liikevaihdon muutos, %	-56,0	50,7	27,6	-5,5	-6,3
Viennin ja ulkomaantoimintojen osuus, %	82,7	88,1	90,0	92,0	91,6

Konsernin kehitys 2009–2013 ilman kertaluonteisia eriä

Me	2009	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto	299,6	451,6	576,4	544,8	510,5
Liikevoitto	-15,4	13,6	29,8	10,0	18,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-21,8	-23,5	-25,9	-27,7	-24,4
Tulos rahoituserien jälkeen	-37,2	-9,9	3,9	-17,6	-6,2
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
Taseen loppusumma, Me	388	420	437	460	452
Korolliset nettovelat, Me	242	230	243	236	230
Sijoitettu pääoma, Me	317	311	326	340	325
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,1	5,0	7,8	2,0	4,9
Oman pääoman tuotto, %	-45,1	-10,3	-5,8	-32,9	-18,6
Omavaraisuusaste, %	17,5	16,8	9,4	18,1	18,9
Net gearing, %	356,4	325,0	591,4	283,5	269,6
Bruttoinvestoinnit, Me	17,9	8,5	21,8	19,2	18,9
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	3 614	4 016	4 240	4 104	4 154
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	3 684	3 853	4 234	4 249	4 153

Tietoa osakkeenomistajille

Componenta yhtiökokouksen ja osavuositarkastusten ajankohdat vuonna 2014

Varsinainen yhtiökokous

Componenta Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään **torstaina 13.3.2014 klo 14.30** yhtiön pääkonttorissa Käpylässä, Satotalon auditoriossa osoitteessa Panuntie 4, 00610 Helsinki.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 3.3.2014 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 10.3.2014 klo 10.00 kirjeitse osoitteella Componenta Oyj, Panuntie 4, 00610 Helsinki, puhelimitse 010 403 2744, telefaxilla 010 403 2721 tai sähköpostitse ir.componenta@componenta.com. Ilmoittautumiskirjeen tai viestin on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Osinko ja osingonjakopolitiikka

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1. – 31.12.2013 ei jaeta osinkoa.

Hallitus huomioi konsernin tuloskehityksen, rahoitusrakenteen ja kasvuodotukset osingonjakoehdotusta tehdessään. Tavoite on maksaa osinkoina 25 – 40 % nettovoitosta.

Taloudelliset tiedotteet 2014

Osavuositarkastus tammi – maaliskuulta 2014 perjantaina **25.4.2014**

Osavuositarkastus tammi – kesäkuulta 2014 keskiviikkona **16.7.2014**

Osavuositarkastus tammi – syyskuulta 2014 tiistaina **21.10.2014**

Osavuositarkastusten julkistusten yhteydessä analyytikoille ja tiedotusvälineiden edustajille järjestettävät tiedotustilaisuudet ovat samanaikaisesti nähtävissä verkkolähetyksinä [Componentan verkkosivuilla](#).

Componentan julkaisut ja tiedotteet ovat heti julkaisuajankohdan jälkeen luettavissa [verkkosivuilla](#).

Componentan vuosikertomus 2013 on tehty verkkokertomuksena, josta voi tulostaa valmiiksi tehdyn pdf:n tai haluamistaan sivuista itse kokoamansa pdf:n. Aiemmin julkaistut vuosikertomukset, vastuuraportit ja osavuositarkastukset löytyvät myös verkosta. Paperille tulostetun julkaisun voi tilata [Componentan verkkosivuilla](#), puhelimitse numerosta 010 403 2744 tai sähköpostitse osoitteesta ir.componenta@componenta.com.

Rekisteröitymällä [Componentan verkkosivuilla](#) voi tilata omaan sähköpostiinsa kaikki yrityksen tiedotteet heti niiden julkistamisen jälkeen.

Kaikki Componentan taloudelliset julkaisut ovat suomeksi ja englanniksi.

Sijoittajasuhteet ja -yhteydet

Tavoittemme on antaa kattavaa tietoa Componentasta, sen toimintaympäristöstä ja taloudellisesta asemasta sijoituspäätösten tekemistä varten.

Ennen tilinpäätöstiedotteen ja osavuosikatsausten julkaisemista noudatamme 30 päivän hiljaista jaksoa, jolloin emme järjestä sijoittajatapaamisia tai kommentoi tuloskehitystä.

Sijoittajia ja osakkeenomistajia palvelee Componentan sijoittajasuhdetiimi, johon kuuluvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja viestintäjohtaja. Voit lähettää meille sähköpostia osoitteeseen ir.componenta@componenta.com.

Lisätietoa sijoittajille

Kaikki julkaisemamme tiedotteet ja raportit löytyvät sijoittajasivuiltamme osoitteesta www.componenta.com.

Ota yhteyttä

Componentan sijoittajasuhdetiimi palvelee sijoittajia ja osakkeenomistajia sähköpostitse osoitteessa ir.componenta@componenta.com.